

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"
Освітня програма	40162 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40162
Назва ОП	Середня освіта (Мова і література (англійська))
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.021 Англійська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Поселецька Катерина Андріївна, Нестеренко В`ячеслав В`ячеславович, Чик Денис Чабович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.09.2021 р. – 01.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://bit.ly/3liTkOt>

Програма візиту експертної групи <https://bit.ly/3FoJJxo>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП та процес її реалізації у ЗВО загалом справляє позитивне враження. При цьому інформація, що подана в відомостях про СО, була підтверджена додатковими доказами, наданими ЕГ, й учасниками освітнього процесу під час зустрічей із фокус-групами. Гарант ОП та керівництво ЗВО відкриті до рекомендацій і зауважень, і під час онлайн зустрічей продемонстрували готовність до покращення якості освіти. Дистанційний візит переконав ЕГ в тому, що організація навчального процесу за ОП здійснюється з дотриманням основних нормативних вимог і має свої сильні сторони. ОП має чітку структуру та зміст. У ОП враховано досвід не лише українських схожих програм, а також враховано регіональний і галузевий контекст. ОК ОП дозволяють досягти поставлених цілей та ПРН. ОП об'єднує власне педагогічні та філологічні аспекти підготовки майбутнього вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, що відбито у змісті відповідних ОК. ОП передбачає формування соціальних навичок. Обсяги аудиторного навантаження та самостійної роботи не перевищують рекомендованих норм. Правила прийому на ОП є прозорими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП й оприлюдненні на сайті ЗВО з алгоритмом дій для реєстрації вступника на ЄВІ. В ЗВО існує практика визнання результатів неформальної освіти. У ДДПУ забезпечується студентоцентризований підхід, можливість поєднувати наукову діяльність і навчання, наявна академічна свобода викладачів при виборі форм і методів навчання та викладання. Академічна і професійна кваліфікації викладачів є достатніми. Популяризація академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу здійснюється у різних напрямках. У ЗВО є необхідні документи, які регулюють питання розроблення, моніторингу та перегляду ОП. До періодичного перегляду ОП залучають усі зацікавлені сторони. На ОП є деякі несуттєві недоліки щодо академічної мобільності здобувачів та організації процедури визнання результатів неформальної освіти. У ЗВО наявна достатня матеріально-технічна і навчально-методична бази, необхідні для реалізації ОП. Середовище, створене в ДДПУ, є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Інформація про ОП є публічною. Усі необхідні документи щодо забезпечення освітнього процесу представлені на сайті ЗВО. Проте деякі положення потребують оновлення та унормування відповідно до чинного законодавства. Незважаючи на те, що експертиза відбувалася в дистанційному режимі, ЕГ змогла відчути якість освіти на даній ОП, бажання академічної спільноти постійно вдосконалювати власну діяльність на різних рівнях, побачила наміри адміністрації ЗВО та групи забезпечення запроваджувати не лише інноваційні рішення, але й дотримуватися сучасних стандартів європейської освіти. Здобувачі вищої освіти вмотивовані, включені в освітній процес, випускники задоволені рівнем отриманих знань і компетентностей. Помітною є консолідованість і активність роботодавців як заінтересованих сторін.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП та ПРН загалом відповідають місії та стратегії університету, відображають сучасні тенденції в галузі освіти, спеціальності та на ринку праці східної України. Позитивною практикою є врахування досвіду окремих ОП українських ЗВО в ОП 2020 і 2021 рр., а також зарубіжних ОП в ОП 2020 р. Обсяг ОП відповідає чинним вимогам, зміст ОП структурований, ОК ОП дозволяють досягти поставлених цілей та ПРН. ОП об'єднує власне педагогічні та філологічні аспекти підготовки майбутнього вчителя англійської мови та зарубіжної літератури. ОП передбачає формування соціальних навичок. Обсяги аудиторного навантаження та самостійної роботи не перевищують рекомендованих норм. Правила прийому на ОП є прозорими, не містять дискримінаційних положень, й оприлюдненні на сайті ЗВО. У ЗВО розроблені необхідні положення, які регулюють питання визнання результатів навчання отриманих у інших ЗВО та у неформальній освіті. Викладачі, які забезпечують викладання на ОП, застосовують традиційні та інноваційні методи навчання, що сприяють формуванню системи передбачених ОП компетентностей. На даній ОП створено умови для забезпечення студентоцентризованого підходу. Із студентами підтримується зворотній зв'язок щодо якості викладання і навчання через анкетування на рівні ЗВО. Поєднання навчання і досліджень відбувається через залучення здобувачів до участі у наукових гуртках, конференціях. У ЗВО налагоджена тісна співпраця з польськими університетами. Популяризація академічної доброчесності здійснюється ЗВО на різних рівнях. Здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, а також можливість безкоштовної апробації результатів своїх досліджень під час участі у науково-практичних конференціях, що проводить ЗВО. Психологічна допомога надається здобувачам, випускникам та викладачам для уникнення конфліктних ситуацій і вирішення психологічних проблем. У ЗВО діє внутрішня система забезпечення якості освіти. Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через мотивування здобувачів до участі в опитуваннях, через організацію та проведення опитувань. Функціонує Центр кар'єри та соціально-психологічної підтримки, що надає інформаційну, консультативну, психологічну підтримку здобувачам та випускникам, а також проводить анкетування стейкхолдерів і підтримує зворотній зв'язок з випускниками. Здобувачі, випускники, роботодавці та НПП є повноправними учасниками системи внутрішнього забезпечення якості ОП. Інформація щодо діяльності ЗВО, її структур та інформація про ОП всебічно висвітлюється та легкодоступна для всіх учасників освітнього процесу. Зрозумілі й чіткі правила і процедури, що регулюють освітній процес за даною ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ звертає увагу на необхідність систематично залучати до обговорення та рецензування ОП академічну спільноту зарубіжних та українських ЗВО. Слід активізувати процес вивчення досвіду схожих зарубіжних ОП. ЕГ рекомендує робочій групі під час оновлення ОП використовувати матрицю відповідності компетентностей і результатів навчання дескрипторам НРК. ЕГ пропонує виокремити кредити для підготовки до атестації здобувачів ВО. Слід конкретизувати зміст та назви ОК «Психологія педагогічної діяльності» та «Управління закладами освіти», а також змістове наповнення ОК «Професійний імідж фахівця в галузі освіти». Варто розглянути питання запровадження

ОК «Курсова робота з методики навчання зарубіжної літератури». Слід розширити каталог вибірових ОК. Рекомендовано розглянути можливість запровадження електронного сервісу реалізації права студентів на вільний вибір ОК. Слід оновити чинні положення ЗВО, оскільки невизначеним є механізм визначення вибірових дисциплін здобувачем ВО, який із поважної причини вчасно не визначився з вибором. ЕГ рекомендує внести зміни у програму вступного випробування для забезпечення ступеневості мовної підготовки. ЕГ рекомендує активізувати та мотивувати участь здобувачів ОП у програмах академічної мобільності. Слід дотримуватися визначеної у ЗВО процедури визнання РН, здобутих у неформальній освіті, а також унормувати роботу Центру неформальної освіти. ЕГ пропонує реорганізувати критерії оцінювання ПРН у робочих програмах ОК 5, ОК 9, ОК 11, визначити критерії оцінювання ПРН із урахуванням специфіки кожної ОК. ЕГ пропонує активніше залучати здобувачів до складу та заходів Ради молодих учених. Слід розглянути альтернативну можливість в ОП для тих здобувачів ОП, хто бажатиме підготувати і захистити кваліфікаційну роботу. ЕГ пропонує розглянути можливість постійного залучення зовнішніх екзаменаторів (представників інших ЗВО і представників роботодавців). ЕГ пропонує зробити процедуру перевірки курсових робіт обов'язковою. ЕГ рекомендує стимулювати НПП до публікацій у наукових виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS. ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість до систематичного залучення до викладання вибірових курсів представників роботодавців і академічної спільноти інших ЗВО-партнерів. ЕГ пропонує оновити «Положення про рейтингове оцінювання...» відповідно до чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. ЕГ радить приділити більшу увагу питанню висвітлення інформації на сайті ЗВО (РП і силабуси ОК, розклад тощо). Слід звернути увагу на слабку поінформованість здобувачів у питаннях вирішення конфліктних ситуацій, а також у питаннях безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки. Варто створити «Асоціацію випускників» із метою відстеження кар'єрного шляху усіх випускників і формалізованого моніторингу ОП. ЕГ рекомендує оприлюднювати на сайті ЗВО також таблицю пропозицій від учасників обговорення ОП або звіт-коментар після завершення громадського обговорення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Відповідно до аналізу ОП, результатів онлайн зустрічей із адміністрацією ЗВО та гарантом ОП, отриманих під час дистанційної експертизи додаткових доказів, цілі ОП суголосні чинній «Стратегії розвитку ДДПУ на 2021-2025 рр.» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/046.pdf>). Проведені онлайн зустрічі ЕГ із гарантом ОП, викладачами та адміністрацією ЗВО підтвердили, що фокус уваги ОП спрямований на підготовку вчителів ЗЗСО з високою професійною майстерністю, готовністю адаптуватися до змін, ефективно розв'язувати комплексні завдання та проблеми в педагогічній діяльності в ЗЗСО, «виконувати завдання інноваційного характеру, що передбачає формування загальних та спеціальних компетентностей через органічне поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності на основі студентоцентризму, академічної доброчесності та соціальної відповідальності» (с. 5 ОП 2021 р.). ЕГ звертає увагу, що в ОП 2021 р. реалізоване бачення розробників щодо комплексного формування психолого-педагогічної, методичної, іншомовної, літературознавчої, лінгводидактичної компетентностей у професійній діяльності вчителя англійської мови та зарубіжної літератури. Також ОП пропонує здобувачам вдосконалити знання з другої іноземної мови через вибір ОК (німецька/російська). На зустрічі з адміністрацією та з роботодавцями ЕГ отримала інформацію про постійний попит на випускників даної ОП серед ЗЗСО м. Слов'янськ і Слов'янського району Донецької області, що додатково демонструє регіональну спрямованість ОП. Також ОП передбачає і вдосконалення навичок із практики перекладу (через відповідний вибіровий блок), втім, зустріч ЕГ із адміністрацією та фокус-групою випускників засвідчує, що наразі ця можливість є потенціалом для майбутнього розвитку мобільності випускників ОП на ринку праці східного регіону (в громадських, волонтерських організаціях тощо) й України. З огляду на отриману інформацію про багатовекторну та плідну діяльність Українсько-польського міжнародного центру освіти і науки у сфері міжнародного співробітництва із питань освіти та науки, надані ЕГ угоди про співробітництво з польськими ЗВО (зокрема Жешувський ун-т, Ун-т імені Адама Міцкевича у Познані, Вища технічна школа в Катовицях) і необхідність розвитку академічної мобільності для здобувачів даної ОП ЕГ пропонує реалізувати можливість розширити вибірові блоки даної ОП за рахунок введення блоку ОК з польської мови (за аналогією зі схожою магістерською ОП Кам'янець-Подільського національного ун-ту ім. Івана Огієнка, досвід якої було використано в ОП 2020 р.). Як зазначила гарант ОП Ананьян Е.Л. на зустрічі з адміністрацією ЗВО, відповідні плани із запровадження ОК із польської мови для здобувачів на майбутнє у ЗВО є (директор згаданого Центру Колган О.В. зауважила, що також здійснюється робота з підготовки майбутнього викладацького складу (докторів філософії та наук) у співпраці з ОНП із полоністики (Волинський національний ун-т ім. Лесі Українки) з метою подальшого відкриття ОП з польської мови).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відповідно до онлайн зустрічей ЕГ із викладачами, випускниками та здобувачами ОП, доказів, наданих ЕГ гарантом ОП (протоколи засідань кафедри германської та слов'янської філології), обговорення цілей та ПРН ОП із залученням внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів упродовж 2020-2021 рр. відбувалось тричі. Зокрема, під час обговорення нової модернізованої ОП 2020 р. на пропозицію викладачів було запроваджено ОК «Професійний імідж фахівця в галузі освіти» та «Академічна доброчесність» (доцент Ананьян Е.Л.); директор Слов'янського педагогічного ліцею Слов'янської міської ради Бабенко О.А. запропонувала запровадження курсової роботи з методики викладання англійської мови у середній профільній школі; здобувачка К. Шарікова-Дегтяр висунула пропозицію розширити зміст ОК «Практика усного та писемного мовлення (англ.)» темами, пов'язаними з мовною освітою в європейському контексті.; здобувач А. Бікезіна запропонувала звернути увагу на необхідність розгляду чинних вимог до ведення шкільної документації (протокол засідання № 1 від 27.08.2020 р.). Відповідно до протоколу засідання кафедри № 8 від 14.01.2021 р. було розширено програму вступного фахового випробування за рахунок компоненту з методики викладання англійської мови у ЗЗСО. Під час розгляду питання про перегляд та оновлення ОП було враховано пропозиції студентської спільноти (результати анкетування) щодо необхідності запровадження двох автономних ОК «Зарубіжна література» та «Методика навчання зарубіжної літератури» замість відповідного інтегрованого курсу, гаранта ОП про необхідність виокремлення ОК «Курсова робота з методики викладання англійської мови у середній профільній школі», введення ОК «Виробнича (предметно-фахова) практична підготовка» тощо. Також було обговорено та частково враховано пропозиції від роботодавців і представників роботодавців (наприклад, питання впровадження тем щодо інклюзії було враховане у змістовому наповненні ОК «Психологія педагогічної діяльності») (відповідна зустрічі з ЕГ продемонструвала, що залучення представників освітянської спільноти не носить формалізований характер), а також майбутніх абітурієнтів (випускників бакалаврської ОП) і випускників ОП (протокол № 15 від 25.06.2021 р.). ЕГ звертає увагу на необхідність в подальшому залучати до обговорення та рецензування ОП академічну спільноту зарубіжних та українських ЗВО. Зокрема, відкрита зустріч продемонструвала наявність тісних академічних зв'язків кафедри германської та слов'янської філології з представниками академічної спільноти українських ЗВО (доценти Бодик О.П. (Маріупольський державний університет), Буділова О.В. (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара), Неклесова В.Ю. (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова), Каліберда О.О. (Бердянський державний педагогічний університет) та ін., які продемонстрували обізнаність зі специфікою даної ОП, тож їхні міркування могли б стати слушними під час чергових обговорень питань вдосконалення ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Опитування фокус-груп викладачів, здобувачів, випускників і роботодавців підтверджують, що цілі ОП і ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. На онлайн зустрічі викладачі та гарант ОП зауважили, що викладачами постійно вивчається досвід інших українських ЗВО через академічні контакти та проходження стажування. На підставі зіставного аналізу зазначених у відомостях ОП Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка, навчальної програми «Підготовка вчителів англійської мови та літератури. Магістерський рівень» Університету імені Коменського в Братиславі (Словацька Республіка) та ОП 2020 р. ЕГ констатує, що робоча група з розробки ОП враховувала досвід інших схожих профільних ОП. В 2021 р. було враховано аналогічну ОП Бердянського державного педагогічного університету через введення окремих ОК «Зарубіжна література» та ОК «Методика навчання зарубіжної літератури» та ОП Ізмаїльського гуманітарного державного університету (збільшено обсяг ОК «Методика навчання англійської мови»). В 2021 р. було враховано досвід проходження зарубіжного стажування викладачами, які забезпечують викладання на даній ОП (наприклад, відповідно до інформації, отриманої на зустріч із викладачами, та наданих ЕГ додаткових доказів (сертифікатів і свідоцтв про проходження стажування) у 2020 р. відповідне дистанційне стажування пройшла викладач Коротяєва І.Б. (Краківський економічний університет, «Нові та інноваційні методи навчання», 14.09.–09.10.2020 рр.)). В ОП 2021 р. зазначено про врахування досвіду українських ЗВО, але не зазначено про врахування зарубіжного досвіду відповідних ОП. Тому, під час перегляду ОП 2021 р. ЕГ також пропонує повернутися до досвіду врахування позитивного досвіду аналогічних магістерських ОП зарубіжних університетів під час визначення цілей ОП та ПРН.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз звіту про самооцінювання, чинної ОП та ОП 2021 р., загальних та спеціальних компетентностей освітньої програми, програмних результатів навчання, освітніх компонентів ОП, структурно-логічної схеми, матриць відповідності програмних компетентностей ПРН і освітнім компонентам ОП, силабусів і робочих програм ОК, онлайн інтерв'ювання викладачів, студентів, випускників та інших стейкхолдерів засвідчує відповідність ОП

вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Водночас слід зауважити, що незважаючи на те, що НРК в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. № 509 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5>) за окремими дескрипторами (знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) врахована у формулюваннях ПРН ОП 2020 і 2021 р., але не структуровані на окремі підгрупи за зазначеними у постанові категоріями в окремій матриці.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП та програмні результати навчання загалом відповідають місії та стратегії університету, відображають сучасні тенденції в галузі освіти, спеціальності та на ринку праці східної України. Позитивною практикою є врахування досвіду окремих ОП українських ЗВО в ОП 2020 і 2021 рр., а також зарубіжних ОП в ОП 2020 р.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

З огляду на потребу залучення представників інших ЗВО до процедур моніторингу та удосконалення ОП, ЕГ звертає увагу на необхідність в подальшому розширити коло зовнішніх стейкхолдерів, і, відповідно, систематично залучати до обговорення та рецензування ОП академічну спільноту зарубіжних та українських ЗВО. ЕГ вбачає недолік у відсутності врахування досвіду відповідних ОП зарубіжних університетів в ОП 2021 р. Слід активізувати процес вивчення досвіду схожих зарубіжних ОП та розширити контекст його врахування під час обговорення та оновлення ОП. ЕГ рекомендує робочій групі під час оновлення ОП 2021 р. керуватися чинними «Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти» (зі змінами відповідно до Наказу МОН № 584 від 30.04.2020 р.) (<https://bit.ly/3FiOecS>), зокрема, з метою забезпечення кореляції визначених компетентностей і ПРН пропонуємо використовувати окрему матрицю відповідності компетентностей і результатів навчання дескрипторам НРК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони і недоліки не є суттєвими, і тому можуть бути оперативним усунуті (зокрема, залучення представників академічної спільноти до процедур обговорення ОП та відновлення вивчення досвіду зарубіжних аналогічних магістерських ОП) й не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 66 кредитів ЄКТС (73,3% від загального обсягу (ОП 2020 р.) і 67,5 кредитів ЄКТС (75% від загального обсягу (ОП 2020 р.)). Обсяг вибіркового компонента ОП 2020 р. складає відповідно 24 кредити ЄКТС (26,7% від загального обсягу) і в ОП 2021 р. – 22,5 кредити (25% від загального обсягу). В тексті ОП 2020 р. помилково зазначено, що 24 кредити ЄКТС вибіркового ОК складають 25% від загальної кількості кредитів, а нормативні ОК – 75%. Навчальний план містить обов'язкові компоненти й вибіркові компоненти ОП. Практична підготовка складає 9 кредитів ЄКТС (ОП 2020 р.) і 13,5 кредитів ЄКТС (ОП 2021 р.). Час для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти в ОП і НП не виокремлений. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Мова і література (англійська) для другого (магістерського) рівня вищої освіти на час проведення акредитаційної експертизи відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, що засвідчує як її аналіз, так і опитування фокус-груп здобувачів і викладачів. Освітні компоненти, теоретична та практична підготовка студентів логічно взаємообумовлені та підпорядковані загальній меті ОП – підготовка фахівців з високою професійною майстерністю, ефективно розв'язувати комплексні задачі та проблеми в педагогічній діяльності в ЗЗСО, виконувати завдання інноваційного характеру. На офіційному сайті ЗВО оприлюднено ОП (містить відомості про матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП, структурно-логічну схему ОП, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП тощо). Обов'язкові освітні компоненти, включені до ОП, у сукупності дозволяють досягти програмних результатів навчання. ЕГ пропонує виключити з вибіркового ОК лінгвістичного напрямку ОК «Література англomовних країн» ОП 2021 р., як тематично і змістовно невідповідний відповідному підкаталогу (або ж перейменувати даний підкаталог як «філологічний»). На підставі аналізу ОП і враховуючи побажання стейкхолдерів ОП (випускників), варто також розглянути питання запровадження в ОП 2021 р. ОК «Курсова робота з методики навчання зарубіжної літератури» для повнішого формування СК 15 «Здатність аналізувати та доцільно застосовувати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземної мови та зарубіжної літератури; володіти методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови; створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з англійської мови та зарубіжної літератури у профільній середній школі», поряд з наявним ОК «Курсова робота з методики навчання англійської мови».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП 2021 р. та відповідних ОК засвідчує, що зміст ОП зорієнтований на предметну область 014 Мова і література (англійська). Цілі навчання за ОП корелюють із предметною областю та є суголосними із загальними очікуваннями професійної спільноти. Обов'язкові компоненти ОП в їхній теоретичній (ОК «Філософія освіти і науки», «Академічна доброчесність університетської спільноти» та ін.) та практичній реалізації, поєднання філологічних (ОК «Загальне мовознавство», «Теорія літератури», «Практика усного та писемного мовлення (англ.)», «Зарубіжна література») і психолого-педагогічних дисциплін («Психологія педагогічної діяльності», «Методика навчання англійської мови», «Методика навчання зарубіжної літератури») із виробничою (предметно-фаховою) та виробничою педагогічною практичними підготовками, написанням та захистом курсової роботи засвідчують безпосередній зв'язок із спеціальністю та загалом забезпечують якісну підготовку фахівців. Матеріально-технічне оснащення навчальних аудиторій, бібліотеки ЗВО, відповідно до наданих доказів і продемонстроване під огляду матеріально-технічної бази ЕГ, дозволяє здобувачам ефективно набувати відповідні компетентності. З огляду на те, що ОП 2021 р. передбачає ряд СК, які передбачають формування здатностей до вчительської діяльності саме у ЗЗСО, що забезпечують профільну середню освіту (СК 2 «Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях», СК 16 «Здатний володіти педагогічною майстерністю, педагогічною технікою, професійними вміннями організувати різні види та форми навчальної і пізнавальної діяльності учнів (рівень профільної середньої освіти)» та ряд ін.) та передбачувані ПРН (н-д, ПРН 13 «Уміти створювати сприятливий психологічний клімат з метою підвищення якості освітнього процесу, уміти виявляти булінг серед учнів...» досягається лише за рахунок ОК15 «Виробнича педагогічна практична підготовка» попри наявність відповідних тем в ОК «Психологія педагогічної діяльності»), доцільним вбачається конкретизація змісту та назв ОК «Психологія педагогічної діяльності» (СК 2) та «Управління закладами освіти» (СК 2). Проблематичним видається стосунок наступних СК до мети, завдань та змістового наповнення ОК «Професійний імідж фахівця в галузі освіти»: СК-2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях. СК-3. Здатність організувати й управляти освітніми та робочими процесами в середній освіті... СК-5. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Аналіз ОП, навчального плану, наданих додаткових доказів і сайту ЗВО, а також опитування фокус-групи здобувачів, випускників та НПП засвідчують, що ОП реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом вибору ними дисциплін обсягом 25% від загального обсягу ОП, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (п. 15 ч.1 статті 62). Відповідно до проведених зустрічей із здобувачами та випускниками, ЕГ пересвідчилася у забезпеченні студентів правом на вільний вибір ОК та на формування індивідуальної освітньої траєкторії. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано внутрішніми документами ЗВО, зокрема «Положенням про забезпечення студентоцентрованого підходу до навчання у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/o20.pdf>), «Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії студента ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/o15.pdf>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у «ДДПУ»

(<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/006.pdf>). ЄГ встановлено, що у ЗВО поширеною є практика особистого звернення із заявою про вибір здобувача, а для здобувачів 1 курсу існує практика написання заяв на початку навчального року, або ж написання заяв про вибір ОК вступниками (що регламентується відповідним Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії студента ...»: «3.6. У тих випадках, коли вивчення вибіркових дисциплін необхідно розпочати з першого курсу, функції деканату перекладаються на приймальну комісію. Разом із заявою про зарахування абітурієнт пише заяву на обрання вибіркових дисциплін. Мету заяви і зміст дисциплін для вибору пояснює представник деканату у приймальній комісії.»). Орієнтовний перелік вибіркових ОК фахового вибору в ОП 2020 р. і ОП 2021 р. практично залишився незмінним, тому ЄГ пропонує окремо організувати опитування здобувачів і випускників із метою отримання пропозицій щодо розширення каталогу вибіркових ОК. На даний момент ЗВО, як було з'ясовано на зустрічі з адміністрацією, не забезпечує можливості для академічного обміну здобувачів даної ОП, водночас така процедура урегульована «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність...» З огляду на вдосконалення практики вступу у ЗВО МОН (у 2021 р. заяви вступниками подавалися лише в електронній формі, за винятком окремих визначених випадків) та з метою покращення наявної процедури вибору ОК, ЄГ пропонує розглянути можливість запровадження електронного сервісу реалізації права студентів на вільний вибір ОК. Слід також оновити «Положення про розроблення навчальних планів та реалізацію вибірковості варіативної складової навчальних планів підготовки здобувачів ступенів ВО у ДВНЗ «ДДПУ» та «Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії студента ДВНЗ «ДДПУ», оскільки незрозумілим є механізм визначення вибіркових ОК здобувачем, який із поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) вчасно не визначився з вибором.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Кількість кредитів ЄКТС на практичну підготовку здобувачів в ОП 2021 р. було збільшено: з 9 кредитів ЄКТС ОП 2020 р. до 13,5 кредитів ЄКТС. Змістове забезпечення практик регулюється «Положенням про практичну підготовку здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/024.pdf>). Зміст і послідовність проведення практичної підготовки визначає наскрізна програма, яку розробляє кафедра, де реалізується освітня програма, згідно з навчальним планом. Практична підготовка здобувачів проводиться на базі ЗЗСО міста Слов'янськ і району, де створено належні умови, є достатнє навчально-методичне забезпечення, відповідно до укладених угод (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/pedahohichna-praktyka>). За результатами зустрічі з викладачами, випускниками та здобувачами ОП, ЄГ констатує, що вагому частину практичної підготовки складають практичні заняття, де викладачі застосовують набуті нові форми та методи навчання, набуті, зокрема, і під час стажування (наприклад, ОК «Методика викладання англійської мови в середній профільній школі», викладач – доцент Коротяєва І.Б.). Відповідно до наданих результатів опитувань здобувачі задоволені компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки. Випускники ОП висловили задоволенням здобутими компетентностями, відзначивши їхню цілковиту достатність як для професійної роботи у ЗЗСО (вчитель англійської мови та світової літератури Слов'янського опорного ЗЗСО Бікезіна А.Д., вчитель англійської мови ЗЗСО І-ІІ ст. військово-цивільної адміністрації м. Торецьк Удич В.С.), так і в мовних агенціях (викладач Лінгвістичного центру м. Слов'янськ «Prime Time» Жукова М.К.) та ЗВО (асистент кафедри англійської філології Національного університету біоресурсів і природокористування України Медяник Г.А.). На відповідній зустрічі роботодавці та представники роботодавців (Бабенко О.А., директор Слов'янського педагогічного ліцею Слов'янської міської ради; Дяченко Н.М., заступник директора з навчально-виховної роботи Слов'янської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 9 Слов'янської міської ради) також висловили задоволеність рівнем практичної підготовки здобувачів і випускників ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП та інформація отримана від здобувачів і викладачів на відповідних зустрічах, засвідчує, що формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти, які відповідають заявленій меті та завданням, передбачено загалом змістовим наповненням нормативних ОК. Підготовка магістрів здійснюється з урахуванням новітніх підходів до навчання, під час занять, серед яких переважає застосування таких методів, як: словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, мозковий штурм); практичний метод (практичні заняття); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо), що сприяють загальній соціалізації в академічному та педагогічному середовищі. ОП передбачено можливість для формування в здобувачів soft skills також за рахунок ОК широкого вибору «Крос-культурна психологія», «Психологія креативності», «Тренінг самоорганізації та особистісної ефективності», «Тренінг лідерства та тимблдіingu», «Тренінг кар'єрного успіху», (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/vybirkoviy-dystypliny>). Здобувачі проходять педагогічну практику у загальноосвітніх закладах середньої освіти, де розвивають навички соціальної взаємодії з учнями, майбутніми колегами та адміністрацією шкіл. Розвиток соціальних навичок також забезпечується під час позааудиторних заходів: під час онлайн зустрічей із здобувачами вищої освіти та представниками підрозділу з виховної роботи було наведено приклади систематичної організації виховних заходів (наприклад, <https://bit.ly/3ljBFpP>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Програмні результати навчання ОП 2021 р. були сформовані відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для даного кваліфікаційного рівня (7 рівень). В ОП 2021 р. враховано професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (затверджений Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 17.12.2020 р. № 2736). ЕГ рекомендує під час оновлення ОП звернути увагу на необхідність врахування ЗК 1 даного профстандарту «Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність)». В ОП 2021 р. текстуальне визначення професійної кваліфікації слід дещо відкоригувати. Відповідно до назви ОП професійна кваліфікація матиме формулювання – вчитель англійської мови і літератури, зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвіднесення обсягу окремих компонентів ОП регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>). Аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти складає 18 годин на тиждень. Відповідно до наданих результатів опитувань і до результатів зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ констатовано, що студентів задовольняє фактичний обсяг навантаження, а час на самостійну роботу, відповідно до РП та силабусів ОК, НП, є достатнім. Згідно робочих програм ОК, силабусів і НП, обсяг самостійної роботи складає не менше 20 годин на один кредит, відведених для вивчення конкретної дисципліни (відповідно до згаданого Положення про організацію освітнього процесу).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП відповідає чинним вимогам законодавства, зміст програми структурований і складає логічну систему, освітні компоненти ОП дозволяють досягти поставлених цілей та програмних результатів навчання. ОП об'єднує власне педагогічні та філологічні аспекти підготовки майбутнього вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, що відбито у змісті відповідних ОК. ОП передбачає формування soft skills. Обсяги аудиторного навантаження та самостійної роботи не перевищують рекомендованих норм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ пропонує виокремити кредити для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти. Слід конкретизувати зміст і назви ОК «Психологія педагогічної діяльності» (СК 2) та «Управління закладами освіти» (СК 2), а також змістове наповнення ОК «Професійний імідж фахівця в галузі освіти». Слід розширити каталог вибіркового ОК, попередньо провівши опитування здобувачів і випускників ОП. Механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів загалом потребує вдосконалення. Рекомендовано розглянути можливість запровадження електронного сервісу реалізації права студентів на вільний вибір дисциплін. Слід оновити чинні положення ЗВО, оскільки невизначеним є механізм визначення вибіркового ОК здобувачем вищої освіти, який із поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) вчасно не визначився з вибором. Слід врахувати чинний професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» в частині загальних компетентностей (ЗК 1). Варто розглянути питання запровадження в ОП ОК «Курсова робота з методики навчання зарубіжної літератури».

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП відповідає вимогам чинного законодавства, а її зміст відзначений чіткою структурою та логічною обумовленістю порядку вивчення ОК. ОК даної ОП відповідають визначеній спеціальності та сприяють досягненню програмних результатів навчання. Виявлені недоліки не є суттєвими. Наявність зазначених слабких сторін освітньої програми має стимулювати гаранта ОП, групу забезпечення ОП, адміністрацію філологічного факультету та університету до швидкого вдосконалення структури та змісту ОП, зокрема до оперативного вдосконалення процедури реалізації права вибору ОК здобувачами на нормативному рівні, а також щодо конкретизації змістового наповнення окремих обов'язкових ОК відповідно до СК. На зустрічах адміністрація ЗВО демонструвала готовність до швидкого реагування на пропозиції зовнішнього експертного оцінювання. Тож загалом структура і зміст ОП відповідають визначеному критерію за рівнем відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Ознайомившись із правилами прийому на навчання 2021 року (<https://pk.ddpu.edu.ua/ppbaz2021.pdf>) та іншими матеріалами, розташованими на сайті у розділі “Приймальна комісія” (<https://pk.ddpu.edu.ua>), ЕГ переконалася, що вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті ЗВО. Крім того, на сайті представлений алгоритм дій вступників для реєстрації на ЄВІ (<https://pk.ddpu.edu.ua/evi2021.pdf>). У правилах прийому 2021 у п.2.4 йдеться про особливості прийому осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України. У п.3.3 йдеться про можливість вступу на основі ступеня бакалавра, молодшого спеціаліста, магістра здобутого за іншою спеціальністю, у п.3.5 зазначено право на безоплатну освіту, п.5.4 – етапи вступної кампанії з відповідними датами. Отже, правила прийому на навчання за даною ОП відповідають необхідним вимогам.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Експертна група переконалася, що програма вступного випробування враховує особливості ОП, за рахунок надання можливості вступникам отримати додаткові бали за статті у періодичних виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science Core Collection чи Index Copernicus з фаху, перемогу в олімпіадах та конкурсах наукових робіт із фаху та статті у фахових наукових виданнях, що входять до переліку, затвердженого МОН України з фаху (Правила прийому 2021 п. 7.7.2). Основні бали вступники отримують за 2 вступні випробування (фахове та ЄВІ з іноземної мови). Конкурсний бал розраховується за формулою, яка зазначена у Правилах прийому. Фахове випробування складається з декількох змістових аспектів: теорія мови, методика викладання англійської мови, зарубіжна література та методика її викладання. На зустрічі ЕГ із викладачами гарант ОП Ананьян Е. зазначила, що у попередній програмі вступу входив лише один аспект, а саме англійська мова. Врахувавши побажання стейкхолдерів, були внесені зміни до програми вступного випробування. Програма фахового вступного випробування оприлюднена на сайті ЗВО (https://ddpu.edu.ua/pk/programi/mag/angl_fah.pdf). Програма містить зразок білету, перелік запитань для підготовки та рекомендовану літературу. У програмі прописані умови та особливості вступу для осіб з особливими потребами. ЕГ звертає увагу на необхідність певної корекції програми вступного випробування, в якій зазначено, що “формат вступного випробування базується на вимогах володіння мовою на рівні С1”. Програма ЄВІ створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень В1-В2) (<https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/nakaz-MON-vid-28.03.2019-411.pdf>), тож вищий рівень (С1) може частково поставити в нерівні умови тих вступників, які отримали бакалаврський СВО на нефілологічних спеціальностях, або ж мав би в такому разі передбачати підготовку на 1 курсі на рівні С1+ - С2. Проте, список основної рекомендованої літератури з профільного ОК “Практика усного та писемного мовлення (англ.)” (1 курс, 1 семестр) містить навчальні видання рівня мовної підготовки, які передбачають початковий мовний рівень В1 і В2 першоджерел (відповідно до згаданої програми ЄВІ), а саме: В1+ - В2 (Cotton D., Falvey D., Kent S. New Language Leader Upper Intermediate Coursebook.); В2+ - С1 (Cotton D., Falvey D., Kent S. New Language Leader Advanced Coursebook); С1 (Bell J., Gower R. Advanced Expert Coursebook) (<https://bit.ly/3Ahamke>). Слід також зауважити, що вказані підручники також наведені у програмі вступного випробування як рекомендовані, що потребує виправлення.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ДДПУ розроблені положення, які регламентують правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, а саме «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДВНЗ «ДДПУ»...» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/006.pdf>) та «Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту, та надання академічної відпустки у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/022.pdf>). На цій ОП не було випадків переведення студентів з інших ЗВО. На зустрічі з ЕГ ректор університету Омельченко С.О., зазначила, що у ЗВО існує така практика внутрішньої академічної мобільності, але на інших ОП (зокрема, нещодавно 12 студентів брали участь у внутрішній академічній мобільності (Університет Григорія Сковороди в Переяславі)). Упродовж 2020-2021 рр. здобувачі даної ОП не брали участі у програмах академічної мобільності в зарубіжних ЗВО. Під час онлайн розмови ЕГ з викладачами гарант ОП і адміністрація ЗВО висловили розуміння того, що слід систематично залучати здобувачів даної ОП до програм академічної мобільності та запевнили, що вже активно працюють над вирішенням цієї проблеми.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДДПУ розроблено «Положення про порядок визнання та зарахування результатів неформальної освіти здобувачів ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/019.pdf>) та «Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>), які врегульовують відповідну процедуру. Щодо перезарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті, експертна група з'ясувала, що на цій ОП траплялися випадки визнання РН в межах ОК «Сучасні інформаційні технології». Даний факт зафіксований протоколом засідання комісії (голова комісії - перший проректор з науково-педагогічної діяльності Набока О.Г.) від 06.01.2021 р., який було надано ЕГ для ознайомлення разом із скан-копіями сертифікатів студентів. Проте, проаналізувавши надані підтверджуючі документи, ЕГ виявила, що перезарахування РН відбулося до отримання студентами відповідних сертифікатів (30-31.03.2021 р., 01.04.2021 р.), що не відповідає вимогам до перезарахування РН, окресленим у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів неформальної освіти здобувачів ДВНЗ «ДДПУ»» (с. 5 - «2.6. Процедура визнання здійснюється на підставі особистого звернення здобувача вищої освіти із відповідною заявою до ректора з клопотанням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. До заяви додаються відповідні документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують наявність умінь та компетентностей, які здобувач отримав під час навчання; 2.7. Перезараховуватися можуть лише ті результати навчання, отримання яких підтверджено відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), що дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчити результати та обсяг його участі у певному освітньому заході неформальної освіти»). На резервній зустрічі гарант та доцент кафедри Коротяєва І. додатково повідомили про надання здобувачами даної ОП Лейб А. та Піттюю О. сертифікатів про проходження вебінарів методичного і психолого-педагогічного спрямування з проханням перезарахування РН. Гарант повідомила, що відповідні РН будуть перезараховані як певні теми у ОК 11 «Практика усного і писемного мовлення» та ОК 13 «Виробнича педагогічна практична підготовка». Як було з'ясовано під час візиту ЕГ, у ЗВО минулого року започатковано Центр неформальної освіти (<https://ddpu.edu.ua/rc/index.php>). ЕГ звертає увагу на необхідність унормування роботи Центру (через внесення змін у чинне «Положення про порядок визнання та зарахування результатів неформальної освіти здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/019.pdf>)).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОП є прозорими, не містять дискримінаційних положень, й оприлюдненні на сайті ЗВО з алгоритмом дій для реєстрації вступника. Правила прийому на дану ОП враховують її особливості. У ДДПУ розроблені необхідні положення, які регулюють питання визнання результатів навчання отриманих у інших ЗВО та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує внести зміни у програму вступного випробування для забезпечення ступеневості мовної підготовки. Здобувачі вищої освіти за цією ОП не мають досвіду участі у внутрішній і зовнішній академічній мобільності. ЕГ рекомендує активізувати та мотивувати участь здобувачів ОП у програмах академічної мобільності (зокрема і в дистанційному форматі). На даній ОП існує практика перезарахування РН здобутих у неформальній освіті, проте процедура перезарахування РН на ОП відбулася з відхиленням від вимог, сформульованих у внутрішньому положенні ЗВО. ЕГ пропонує дотримуватися визначеної у ЗВО процедури визнання РН, здобутих у неформальній освіті, а також звертає увагу на необхідність унормування роботи Центру неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ оцінює Критерій 3 як такий, що відповідає рівню В. Процедури вступу є прозорими, чіткими та не містять дискримінаційних положень. Є несуттєві недоліки стосовно наявності академічної мобільності здобувачів, конкретизації вимог до вступників і дотримання процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті, які можуть бути виправлені в робочому порядку.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>) та «Положення про забезпечення студентоцентрованого підходу до навчання...» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/020.pdf>). Викладання та навчання на ОП здійснюється через проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять, консультацій, проходження здобувачами виробничої педагогічної практики. Як було з'ясовано на зустрічі з НПП, викладачі обирають форми та методи навчання самостійно відповідно до змісту ОК. Під час занять НПП використовують сучасні методи навчання, а саме Brainstorming, Exit Ticket, Speaking Club та ін. На своїх заняттях викладачі використовують різні цифрові додатки та платформи (Kahoot, Jamboard, Quizizz) (як зазначили доценти Коротяєва І.Б., Ананьян Е.Л., Орел А.С.). Гарант ОП Ананьян Е.Л. наголосила на тому, що ЗВО не лише не обмежує НПП у виборі форм та методів навчання, а надає підтримку у формі організації курсів підвищення кваліфікації із використання Web-ресурсів (відповідні програма курсу та сертифікати були надані ЕГ як додатковий доказ). Кожен ОК також передбачає використання специфічних методів: наприклад, ОК 8 – усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних та творчих завдань, складання планів-конспектів уроків та завдань самостійного блоку, ОК 11 – написання анотацій, рецензій, есе, підготовка презентації, ОК 12 – створення та виконання тестових завдань, розробка навчально-методичних матеріалів до уроків. На сайті ЗВО у рубриці «Студенту» представлені різні опитувальники з аналізом результатів (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/opytuvannia>). До переліку запитань входять питання, які стосуються зрозумілості вибору методів та інноваційності. Відповідно до оприлюднених результатів опитування здобувачів, методи, які викладачі застосовують на заняттях, є зрозумілими та сучасними. Під час зустрічі студенти підтвердили даний факт. Як було підтверджено на зустрічах, НПП використовують платформу Moodle для викладання усіх ОК. На зустрічі з ЕГ гарант ОП продемонструвала наповнення Moodle на прикладі ОК «Методика викладання англійської мови в середній профільній школі», «Теорія літератури» та «Практика усного і писемного мовлення (англ.)». Під час зустрічі з фокус-групами було підтверджено застосування різних інноваційних підходів під час вивчення дисциплін, зокрема метод проектів, використання хмарних сервісів, відео-метод та ін. Студентоцентрований підхід реалізується через можливість вибору ОК з циклу вибіркових ОК, з презентаціями яких можна ознайомитися на сайті ЗВО у рубриці «Студенту». У студентів є також можливість оформити індивідуальний план, вибір власної теми курсової роботи. Під час аудиторних занять здобувачі приймають участь у дискусіях, можуть висловити свою думку, обрати тему доповіді і т.п. На зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалася у можливості вибору ОК, тем курсових робіт.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На головній сторінці філологічного факультету простежується практика розміщення розкладів занять, проте розклад на 2021-2022 н.р. за даною ОП на початок акредитаційної експертизи ще не був завантажений на сайт. Як було пояснено ЕГ, затримка трапилась через формування розкладу та у зв'язку з переходом на дистанційне навчання та технічні проблеми. На сайті ЗВО у рубриці «Студенту» подана інформація про графік освітнього процесу. Окрім того, у цій же рубриці розміщена інформація про ОК і ВК у вигляді силабусів та робочих програм (РП і силабуси ОК за ОП 2021 р. також були оприлюднені з запізненням). У робочих програмах представлені мета курсу, ПРН, методи та форми роботи, а також критерії оцінювання. Форми контролю варіюють від програми до програми в залежності від специфіки дисципліни. У РП і силабусах також надано посилання на дистанційний курс з зазначеної дисципліни. Слід зазначити, що у РП ОК 2 представлена лише шкала оцінювання без конкретизації інформації, критерії оцінювання представлені у силабусі. Проаналізувавши критерії оцінювання, ЕГ зафіксувала уніфікований підхід до формулювання останніх без зазначення специфіки дисципліни (наприклад ОК 5, 9, 11). З інформацією щодо змісту, цілей, ПРН, критеріїв оцінювання можна ознайомитися на платформі Moodle, що було продемонстровано під час онлайн зустрічі. Презентації до ВК (широкого та професійного вибору) представлені на сайті ЗВО у рубриці «Студенту» і містять усю необхідну інформацію, зокрема предмет, мету, завдання, очікувані

результати навчання та змістове наповнення дисципліни. Зазначено також викладача, який викладає представлений ОК. Проте ЕГ не зафіксувала презентацій про ВК для здобувачів 1 року навчання (магістерський рівень), які пропонуються у другому семестрі (за винятком ВК «Історія російської літературної мови») (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/vybirkovi-dystsypliny>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень за ОП відбувається у процесі написання курсових робіт, виконання індивідуальних завдань наукового характеру в межах окремих дисциплін (н-д, ОК «Теорія літератури»), підготовки тез доповідей і залучення студентів до роботи науково-дослідницького гуртка «Інноваційні підходи в навчанні іноземних мов на сучасному етапі розвитку освіти». На сайті представлена інформація про досягнення студентів, зокрема публікації студентів у фахових виданнях України у співавторстві з викладачами (<https://bit.ly/3lzlkou>). На зустрічі зі студентами ЕГ з'ясувала, що поєднання навчання і досліджень відбувається не лише під час написання курсового проєкту з методики викладання ІМ, але й на інших ОК. Так, студенти підтвердили, що можуть публікувати роботи з різних напрямів (методики, мовознавства, психології) (наприклад, тези доповідей студентки Лейб А. представлені у збірнику ДДПУ (<https://bit.ly/2YoT5bo>)). Процес підготовки та оцінювання курсових робіт регламентується «Положенням про написання та оформлення курсових робіт...» (<https://bit.ly/3DwkrvB>). На онлайн зустрічі здобувачі вказали на можливість самостійного обрання теми курсової роботи (студентка 2-го курсу Пітта О.А.). ЕГ було надано затверджений перелік тематики курсових робіт і наукових керівників для здобувачів 2020 року набору. На факультеті функціонує гурток «Інноваційні підходи в навчанні іноземних мов на сучасному етапі розвитку освіти» (керівник – доцент Коротяєва І.Б.). ЕГ надано план роботи наукового гуртка та список членів гуртка на 2020-2021 н.р та 2021-2022 н.р. Здобувачі підтвердили участь у науковому гуртку. Як було з'ясовано, до тематики наукового гуртка належить підготовка й обговорення доповідей для виступу на науково-практичній конференції, розробка навчально-методичних матеріалів у підготовці та написанні курсових робіт, а також обговорення та підготовка до їхнього захисту. Студенти долучаються до всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, що представлено на сайті кафедри та підтверджено гарантом на зустрічі з ЕГ. Гарант ОП також наголосила, що студенти можуть писати наукові роботи не лише з методики, але й із філології. На підставі аналізу СО, сайту ЗВО та за підсумками зустрічі з представниками студентського самоврядування ЕГ рекомендує активніше залучати здобувачів даної ОП до заходів, які проводить Рада молодих учених. Здобувачі можуть користуватися ресурсами бібліотеки (<https://lib.ddpu.edu.ua/>). На сайті бібліотеки у вкладці «Ресурси бібліотеки» розміщено навчальні та навчально-методичні видання кафедри германської та слов'янської філології (<https://bit.ly/3v3W4T4>), наукові документи (<https://bit.ly/3FFEfOY>) та публікації (<https://bit.ly/3DMxZ6z>). На зустрічі з ЕГ завідувач бібліотеки Качина В.С. розповіла про наявність вільного та безоплатного доступу до наукометричних баз даних, в тому числі Scopus і WoS. У бібліотеці є електронна читальна зала (12 робочих місць). Бібліотечний фонд із літератури іноземними мовами складає біля 20 000 одиниць.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ДДПУ функціонує «Положення про розроблення, оформлення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/oo8.pdf>). Відповідно до п. 3.6 та п. 3.7 чинного положення робочі програми ОК переглядаються та оновлюються у разі оновлення ОП, внесення змін до навчального плану, ініціативи зацікавлених сторін і т.д. На зустрічі ЕГ з НПП викладачі розповіли, що щорічно оновлюють зміст програм, враховуючи досвід, набутий під час стажування, а також враховуючи побажання висловлені стейкхолдерами. На зустрічах із зовнішніми стейкхолдерами ЕГ переконалася, що представники роботодавців (вчителі ЗЗСО) висловлювали побажання щодо покращення ОП та їхні побажання були відображені як тематичні модулі різних ОК. Наприклад, за пропозицією заступника директора з навчально-виховної роботи ЗОШ І-ІІІ ст. № 16, Слов'янської міської ради Донецької області Кур'янович І.С. було додано тему «Контроль якості та експертиза в освіті» до ОК «Методика навчання англійської мови» (у СО помилково вказано ОК «Методика викладання англійської мови в середній профільній школі» (с. 8)). Доцент Коротяєва І.Б. проходила в 2020 р. онлайн стажування на тему «Нові та інноваційні методи навчання» і включила відповідні блоки (теми 12, 13) до ОК «Методика навчання англійської мови» за ОП 2021 (<https://bit.ly/3VBeWeq>). Проаналізувавши зміст РП ЕГ переконалась, що тематика занять є актуальною та забезпечує набуття необхідних для сучасного вчителя знань і вмінь. На підставі аналізу робочих програм ЕГ переконалася, що НПП постійно оновлюють зміст ОК і використовують сучасну навчальну, навчально-методичну та наукову літературу. На сторінці кафедри у рубриці «Навчально-методичне забезпечення» представлено перелік навчальних посібників, методичних вказівок і рекомендацій до 23 дисциплін, які забезпечує кафедра. Крім того, на сторінці бібліотеки ДДПУ можна переглянути електронну версію деяких навчально-методичних видань (<http://ddpu.edu.ua:8083/ddpu/handle/123456789/43>). Як було повідомлено ЕГ на зустрічі, викладачі систематично оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досліджень та стажування. Так, Коротяєва І.Б., Гарань Т.Б., Мельник В.В., Чернякова О.В. та Чередник О.В. врахували отриманий досвід у курсах, які вони викладають (ОК 8, 4, 1, 3, 6), і відобразили його у змісті робочих програм.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питаннями, пов'язаними з інтернаціоналізацією діяльності університету, займається підрозділ моніторингу якості вищої освіти (<https://ddpu.edu.ua/index.php/home/pidrozdil-monitorynhu-iakosti-vyshchoi-osvity>). На сайті університету можна ознайомитися з переліком установ, з якими ДДПУ співпрацює, серед них угоди з університетами Болгарії, Китаю, Польщі та ін. ЕГ було надано копію угод про співпрацю з університетами Польщі, відповідно до яких окремі викладачі ОП брали участь у реалізації семінару з міжнародною участю “Освітній простір – від сучасного у майбутнє” (19.03.2021 р.) (програма семінару надана ЕГ як доказ), а також проходили короткотермінові онлайн курси з польської мови культури (як додаткові докази ЕГ були надані сертифікати таких викладачів, як Глуценко В.А., Ананьян Е.Л., Орел А.С., Казаков І.М., Ледняк Ю.В., Мельник В.В. та ін.). На зустрічі з адміністративним персоналом керівник підрозділу моніторингу якості вищої освіти Шулик Т.В. розповіла про те, що у рамках співпраці з польськими ЗВО здобувачі вищої освіти також пройшли онлайн курси польської мови. Здобувачі також підтвердили даний факт. На зустрічі з ЕГ керівник Україно-польського міжнародного центру Колган О.В. розповіла про інші спільні заходи з польськими університетами та плани подальшої співпраці. Також на сайті ЗВО представлено інформацію про міжнародні проєкти, які перебувають у стані реалізації, та програми академічної мобільності (проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні (США) та програма «САМ Україна»). Крім того, на зустрічі з роботодавцями директор Слов'янського педагогічного ліцею Слов'янської міської ради Донецької області Бабенко О.А. розповіла про те, що разом з викладачами кафедри германської та слов'янської філології вона з іншими вчителями вже декілька років поспіль долучаються до участі у згаданому міжнародному семінарі. ЕГ звертає увагу на необхідності інтенсифікації участі й окремих викладачів, які забезпечують викладання нормативних ОК, у міжнародних програмах академічної мобільності (Коркішко А.В., Стюпкін А.В.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами цієї ОП є те, що викладачі, які забезпечують викладання на ОП, застосовують традиційні та інноваційні методи навчання, що сприяють формуванню системи передбачених програмою компетентностей. На даній ОП створено умови для забезпечення студентоцентрованого підходу. Із студентами підтримується зворотній зв'язок щодо якості викладання і навчання через анкетування на рівні університету (результати опитувань оприлюднені на сайті ЗВО). Поєднання навчання і досліджень відбувається через залучення здобувачів до участі у науково-дослідному гуртку, наукових конференціях, публікацій тез доповідей, написання курсової роботи. У ЗВО налагоджена тісна співпраця з польськими університетами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони ЕГ вбачає у тому, що у робочих програмах окремих ОК спостерігається уніфікований підхід до формулювання критеріїв оцінювання ПРН, тому ЕГ пропонує реорганізувати інформацію про критерії оцінювання ПРН у робочих програмах ОК 5, ОК 9, ОК 11, чітко визначити критерії оцінювання програмних результатів навчання з урахуванням специфіки кожної дисципліни. На сайті ЗВО ЕГ не знайшла інформації про всі вибіркові дисципліни, які пропонуються здобувачам вищої освіти, тому рекомендує розмістити на сайті ЗВО інформацію про всі вибіркові компоненти. Відповідно до наданих доказів здобувачі даної ОП активно залучені до роботи одного науково-дослідного гуртка, однак не задіяні у заходах Ради молодих вчених. ЕГ пропонує активніше залучати здобувачів даної ОП до складу Ради молодих учених і заходів, які проводить ця наукова самоврядна молодіжна організація.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітньо-професійна програма відповідає Критерію 4, проте простежуються несуттєві недоліки, які можуть бути усунені у процесі подальшої реалізації ОП, зокрема щодо інформування здобувачів про вибіркові ОК. Викладачі вільні у виборі форм і методів навчання та сприяють формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. НПП систематично оновлюють зміст ОК, враховуючи не лише досвід набутий під час стажувань, але й побажання стейкхолдерів. Студенти беруть активну участь в науковому гуртку та науково-практичних конференціях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На даній ОП використовуються різні форми контрольних заходів, які регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>). «Положення про контрольні заходи у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>) визначає форми контролю, регламент контрольних заходів, заходи для протидії проявам недоброчесності під час контролю (зокрема під час конфлікту інтересів між учасниками освітнього процесу), критерії оцінювання здобувачів, регламент проведення заліку, екзамену, форми екзаменаційної документації, регламент ліквідації академічної заборгованості тощо. Онлайн зустрічі зі студентами та викладачами даної ОП підтвердили, що критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь і дозволяють встановити реальний рівень навчальних досягнень студентів. Інформація щодо видів, методів та форм контролю, вимог і критеріїв оцінювання міститься у РП і силабусах ОК. На початку вивчення ОК викладач також повідомляє здобувачам інформацію про форми контролю й критерії оцінювання. Відповідна інформація про терміни й форми підсумкових контрольних заходів розміщується на сторінці філологічного факультету. Для зручності учасників освітнього процесу ЕГ пропонує оприлюднювати відповідну інформацію в окремій вкладці факультету. Однак, на думку ЕГ, запізніле розміщення РП і силабусів за ОП 2021 р. на сайті ЗВО (на початок роботи ЕГ (15.09.2021 р.) дані документи ще не було розміщено) призвело до несвоєчасного та неповного ознайомлення здобувачів із критеріями оцінювання навчальних досягнень (в умовах дистанційного навчання) – дана інформація знайшла підтвердження під бесіди ЕГ зі здобувачами-першокурсниками. В умовах карантинних обмежувальних заходів для контролю за навчальними досягненнями здобувачів використовується в основному платформа Moodle, яка містить розроблені завдання для здійснення поточного контролю (зокрема тести), що було продемонстровано гарантом ОП під час огляду МТБ. Відповідно до наданих ЕГ результатів останніх опитувань здобувачів (проведені 24.05.2021 р.), абсолютна більшість (93%) підтвердила зрозумілість критеріїв оцінювання навчальних досягнень і вчасне отримання інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань, що також знайшло підтвердження на відповідній онлайн зустрічі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) для даного РВО на час проведення експертизи відсутній, але форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає нормі чинного Закону про вищу освіту: передбачено комплексний фаховий екзамен. Відповідно до ОП 2020 р. і 2021 р. комплексний атестаційний іспит містить питання з англійської мови та методики її викладання в середній профільній школі, зарубіжної літератури та методики її викладання в середній профільній школі. З огляду на двокомпонентність професійної кваліфікації, яка присвоюється здобувачам (в редакції ОП 2021 р. – «вчитель закладу загальної середньої освіти (Мова і література (англійська), зарубіжна література)»), ЕГ пропонує групі забезпечення ОП спільно зі стейкхолдерами обговорити можливість поділу комплексного фахового іспиту на 2 іспити: англійська мова та методика її викладання в середній профільній школі та зарубіжної літератури та методики її викладання в середній профільній школі. Відповідно до результатів онлайн зустрічі з випускниками, ЕГ пропонує запровадити також і альтернативну можливість для тих здобувачів ОП, хто бажатиме підготувати і захистити кваліфікаційну роботу з теорії та методики спеціальності (для практичної реалізації ПРН 7 «Планувати, організовувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію» (ОП 2021 р.)). Слід зазначити, що унормування відповідної процедури вже наявне у ЗВО – «Положення про кваліфікаційні роботи у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://bit.ly/3DiPNFS>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими й зафіксовані у «Положенні про контрольні заходи у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>), «Положенні про порядок створення та організацію роботи атестаційної комісії у ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/001.pdf>). На зустрічі зі ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили можливість подання апеляції у випадку непогодження з оцінкою. Як було з'ясовано під час онлайн зустрічей ЕГ зі студентами, представниками органів студентського самоврядування, уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Кочергіною О.Л., головою Комісії з питань етики та академічної доброчесності Чайченком С.О., на даній ОП не було випадків звертань здобувачів із скаргами щодо конфлікту інтересів, результатів чи процедури проходження контрольних заходів. Також унормована процедура подачі апеляції у випадку, коли випускник не згоден зі своєю оцінкою після атестації, відповідно до чинного «Положення про апеляційну комісію у ДВНЗ «ДДПУ»» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/004.pdf>). Як було підтверджено на онлайн зустрічі з представниками допоміжних підрозділів, випадків застосування відповідної процедури на ОП не було. За

результатами онлайн зустрічі ЕГ зі студентами було з'ясовано, що здобувачі можуть звернутися до куратора групи у разі виникнення будь-яких конфліктів. Однак ЕГ з'ясувала, що студенти недостатньо проінформовані про можливість безпосереднього звернення до уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції ЗВО. Відповідно до чинного «Положення про порядок створення та організацію роботи атестаційної комісії у ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/001.pdf>) до складу атестаційної комісії також можуть входити стейкхолдери (замовники або зацікавлені у підготовці здобувачів ВО відповідної кваліфікації провідні спеціалісти-практики відповідних галузей), працівники науково-дослідних установ та закладів освіти. Аналіз наданих додаткових доказів і результати обговорення даного питання з гарантом ОП дозволяють зробити висновок, що дана норма носить рекомендаційний характер і ще не реалізувалася на чинній ОП. ЕГ пропонує розглянути можливість постійного залучення зовнішніх екзаменаторів (представників інших ЗВО і представників роботодавців) для участі в атестації здобувачів вищої освіти, що дозволить підвищити об'єктивність оцінювання та моніторингу якості вищої освіти на даній ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО наявна і визначена чітка та зрозуміла політика дотримання академічної доброчесності, що регламентується насамперед такими документами, як «Положення про академічну доброчесність педагогічних, НПП та здобувачів ДВНЗ «ДДПУ» (<https://bit.ly/3DipAY3>) (містить систему санкцій щодо осіб, які вчинили порушення академічної доброчесності), «Положення про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДВНЗ «ДДПУ» (<https://bit.ly/3DyvjJF>), «Кодекс честі та гідності ДДПУ» (<https://bit.ly/3oF2JBV>). Основним технічним інструментом роботи для протидії академічній недоброчесності у ЗВО є перевірка письмових робіт на плагіат через програму Unicheck (ЕГ було надано як доказ додаткову угоду 2020 р. із ДДПУ №17-05/2018 від 17.05.2018 р.). Як було з'ясовано під час дистанційного візиту, на ОП ще не застосовувався механізм перевірки курсових робіт, оскільки, відповідно до чинного положення «Положення про академічну доброчесність...» курсова робота не належить до тих типів академічних текстів, які підлягають обов'язковій перевірці. Додаткова угода обмежує перелік робіт, що можуть бути перевірені, оскільки безкоштовній перевірці підлягають лише наукові видання ЗВО та докторські й кандидатські дисертації. На зустрічі ЕГ з викладачами ОП, НПП підтвердили відсутність можливості централізованої перевірки їхніх наукових публікацій (додатково викладачі перевіряють роботи за допомогою різних безкоштовних інтернет-ресурсів). На фінальному брифінгу проректор з науково-педагогічної роботи Чайченко С.О. повідомив ЕГ про перемовини з компанією Plagiat.pl, з метою з початку 2022 р. мати можливість послуговуватися системою StrikePlagiarism.com. для перевірки курсових робіт. Відповідно до чинного положення, якщо у наукового керівника виникають підозри щодо наявності в тексті курсової роботи плагіату, він має право одержати від здобувача електронний варіант роботи й перевірити її на наявність плагіату (<https://bit.ly/3DkCW6g>). ЕГ пропонує зробити процедуру перевірки курсових робіт обов'язковою для уникнення можливих порушень, внівши також відповідні зміни у чинні положення ЗВО. ОП містить ОК «Академічна доброчесність університетської спільноти», змістове наповнення якої спрямоване на формування системи знань про принципи академічної доброчесності в освітянському та науковому просторі, набуття здобувачами навичок і компетентностей щодо організації освітньої та наукової роботи, з дотриманням правил академічної доброчесності та етичних норм здійснення освітньої діяльності (<https://bit.ly/3FofdUr>). Аналіз офіційного сайту ЗВО та зустрічі ЕГ зі студентами та випускниками засвідчують систематичну популяризацію академічної доброчесності на університетському рівні (<https://bit.ly/3oBfrSh>): до останніх заходів, наприклад, слід віднести лекцію-тренінг зі здобувачами на тему: «Формування діаграмотності здобувачів в умовах магістратури», яку провели викладачі кафедри педагогіки вищої школи О.М. Сипченко та Н.С. Гарань (<https://bit.ly/3Djpu2i>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами ОП у контексті критерію 5 є: прозора процедура оцінювання, зокрема в умовах дистанційної освіти через проведення контрольних заходів на електронній навчальній платформі Moodle, а також активна популяризація академічної доброчесності на різних рівнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На основі аналізу відповідності ОП Критерію 5 експертна група вважає необхідним надати наступні рекомендації щодо вдосконалення ОП: слід розглянути альтернативну можливість в ОП для тих здобувачів ОП, хто бажатиме підготувати і захистити кваліфікаційну роботу; слід розглянути можливість постійного залучення зовнішніх екзаменаторів (представників інших ЗВО і представників роботодавців), для участі в атестації здобувачів вищої освіти. ЕГ пропонує зробити процедуру перевірки курсових робіт обов'язковою.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП загалом відповідає Критерію 5. У ЗВО розроблені положення, що встановлюють форми контрольних заходів і чіткий та прозорий регламент їхнього проведення. Об'єктивність оцінювання здобувачів і врегулювання конфлікту інтересів між учасниками освітнього процесу забезпечується дотриманням правил академічної доброчесності та внутрішнім моніторингом. Університет також популяризує академічну доброчесність у форматі різновекторної роботи – від впровадження окремих ОК на ОП до проведення заходів для учасників академічної спільноти. Рекомендації ЕГ щодо посилення процедури атестації здобувачів та її незалежного моніторингу, як і пропозиція про обов'язкову перевірку курсових робіт на наявність плагіату, можуть бути втілені оперативно, позаяк адміністрація ЗВО продемонструвала готовність до постійного покращення чинних академічних практик.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про викладачів, які забезпечують викладання на ОП, представлена на сторінках кафедри германської та слов'янської філології (<https://ddpu.edu.ua/index.php/kafedra-hsf/sklad-kafedri>), а також кафедр педагогіки вищої школи, психології, філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін, російської мови та літератури, загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та автосправи, математики та інформатики, менеджменту. Проаналізувавши Таблицю 2, також сайт ЗВО та інші зовнішні інтернет-ресурси, ЕГ переконалась, що професійна кваліфікація викладачів в цілому забезпечує досягнення ПРН. Професійна та академічна кваліфікація відповідає дисциплінам, які НПП викладають на даній ОП. Усі викладачі, які викладають на даній ОП, мають науковий ступінь. На сторінці бібліотеки, у рубриці електронний репозитарій, можна ознайомитися з основними публікаціями викладачів. Так, по кафедрі германської та слов'янської філології представлено 38 навчальних видань та 3 наукових документи. З останніми публікаціями викладачів кафедри германської та слов'янської філології можна ознайомитися на кафедральній сторінці у рубриці «Склад кафедри». Аналіз кадрового складу, який забезпечує викладання на даній ОП, показав, що всі НПП є активними у науковій діяльності. Викладачі мають публікації відповідно до тематики дисциплін, які вони викладають, а окремі з них мають публікації в наукових виданнях, які індексуються у Scopus або WoS (Глушенко В.А., Чередник О.В.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів до викладання на ОП регулюється положенням про Порядок щодо проведення конкурсу при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ “ДДПУ” (<https://bit.ly/3o2n4Hb>). У положенні можна ознайомитися з вимогами до претендентів на заміщення вакантних посад старшого викладача, доцента, професора і т.д. Серед основних вимог до НПП вказано: відповідність кваліфікації ОК, підвищення кваліфікації за останні 5 років, наявність не менше чотирьох досягнень за останні 5 років (відповідно до п.37 Ліцензійних умов) і вільне володіння державною мовою. Процедура конкурсного відбору є прозорою та публічною. Конкурсний добір передбачає врахування думки здобувачів. Оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад публікується на офіційному веб-сайті університету та у друкованих засобах інформації. На сайті університету можна ознайомитися з колективним договором (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/056.pdf>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає представників роботодавців до розробки і рецензування ОП. На сайті кафедри можна ознайомитися з інформацією про стейкхолдерів, які залучені до процесу розробки та рецензування ОП (<https://bit.ly/3iA8du4>). ЗВО надав необхідні докази, які підтверджують участь роботодавців у організації та реалізації освітнього процесу (зокрема протоколи розширених засідань кафедри). Крім того, роботодавці беруть участь в організації та проведенні педагогічної практики та спільно з НПП кафедри беруть участь у науково-методичних заходах (згадуваний вище науково-методичний семінар з міжнародною участю), що було підтверджено на зустрічі з роботодавцями (відповідну інформацію повідомила директор Слов'янського педагогічного лицю Слов'янської міської ради

Донецької області Бабенко О.А.). На зустрічі зі стейкхолдерами роботодавці та представники роботодавців підтвердили ЕГ факт співпраці не лише в умовах різних видів практик, але й як запрошені співлектори. Так, Бабенко О.А. та заступник директора з навчально-виховної роботи ЗОШ I-III ст. № 16, Слов'янської міської ради Донецької області Кур'янович І.С. 09.09.2021 р. провели відкриту лекцію на тему «Шкільний менеджмент як наука і технологія управління школою в сучасних умовах реформування середньої освіти». Фотозвіт даного заходу представлений на сайті ЗВО (<https://ddpu.edu.ua/index.php/spivpratsia-zi-steikholderamy>). 13.05.2021 методист Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Луганцова Є.А. провела практичне заняття зі здобувачами.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На даній ОП професіонали-практики беруть участь в освітньому процесі, а саме проводять лекції, майстер-класи, практичні заняття. Методист Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Луганцова Є.А. підтвердила факт проведення лекції у співпраці з доцентом кафедри Коротяєвою І.Б. на тему «Проектна технологія навчання іноземних мов і культур в середній профільній школі» (<https://bit.ly/3Ahctod>) та практичне заняття за темою «Сучасні засоби навчання іноземної мови. Інтерактивний електронний зошит як невідемна складова НКМ з іноземної мови в умовах змішаного навчання» (<https://bit.ly/3Ail9KT>). З огляду на вже встановлені академічні контакти та зв'язки з роботодавцями, ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість систематичного залучення до викладання вибіркового курсу представників роботодавців і академічної спільноти інших ЗВО-партнерів (зокрема у дистанційному форматі). Під час зустрічі з роботодавцями останні висловили зацікавлення у співпраці з ЗВО у форматі не разових лекцій чи практичних занять, а саме у форматі окремих курсів. Також на онлайн зустрічах із гарантом ОП йшлося про необхідність систематичного залучення носіїв англійської мови до аудиторних занять. ЕГ отримала запевнення, що група забезпечення ОП вже працює над вирішенням цієї проблеми.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до «Положення про безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників у ДВНЗ «ДДПУ» професійний розвиток НПП відбувається як у науковому так і в методичному напрямку (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/011.pdf>). Підвищення кваліфікації НПП є обов'язковою вимогою для обрання НПП за конкурсом на вакантну посаду. До основних видів підвищення кваліфікації належить навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участь у семінарах, тренінгах і т.д. Викладачі кафедри підвищують свою професійну майстерність як на базі ЗВО, так і поза його межами. У ДДПУ були організовані курси з підвищення кваліфікації на тему «Академічна доброчесність і наукова комунікація» (Корішко А.В., Гарань Н.С.), «Профілактика емоційного вигорання професійної діяльності викладачів вищих навчальних закладів» (Мельник В.В.), «Використання хмарних технологій та інструментів створення і підтримки Web-ресурсів при організації освітнього процесу в закладах вищої освіти» (Чернякова О.В., Ананьян Е.Л.) та інші. Програми про підвищення кваліфікації НПП у ДДПУ надані ЕГ разом із свідоцтвами викладачів, які пройшли навчання за даними програмами. Викладачі, які забезпечують викладання на цій ОП, є членами різних громадських організацій, зокрема Коротяєва І.Б. та Ананьян Е.Л. є членами «Асоціації викладачів англійської мови «TESOL-Ukraine», Роман В.В. є членом Міжнародної асоціації викладачів англійської мови як іноземної в Україні (IATEFL в Україні), Капніна Г.І. є членом Асоціації українських германістів і очолює осередок германістів північного регіону Донецької обл. НПП постійно підвищують свою професійну майстерність шляхом участі у різноманітних вебінарах та семінарах. Викладачі, які залучені до викладання на ОП, підвищують свою кваліфікацію не лише в Україні, але й за кордоном (зокрема і дистанційно). Наприклад, Коротяєва І.Б. проходила підвищення кваліфікації у Польщі, Руденко М.Ю. – в Італії, а Капніна Г.І. – у ФРН та Австрійській республіці. ЕГ надані скан-копії відповідних документів. Викладачі кафедри Ананьян Е.Л. та Коротяєва І.Б. є членами Всеукраїнської професійної асоціації викладачів англійської мови TESOL-UKRAINE і регулярно беруть участь у семінарах, воркшопах, організованих цією асоціацією та іншими. ЕГ також було надано відповідні підтверджуючі документи.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ЗВО функціонує система матеріального та морального заохочення викладачів. Стимулювання професійного зростання викладачів здійснюється за результатами щорічного рейтингування викладачів і регулюється «Положенням про рейтингове оцінювання діяльності НПП та кафедр в цілому в ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/032.pdf>). Різні види стимулювання розвитку професійної майстерності НПП здійснюються за результатами діяльності НПП, де враховується робота викладачів за 21 пунктами. Рейтинг викладачів представлений на сайті університету (https://ddpu.edu.ua/images/docs/rat/2020/ZVIT_REITUNH_2020.pdf). У «Положенні про рейтингове оцінювання...» не враховано оновлені Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності. ЕГ пропонує оновити «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр в цілому у ДВНЗ ДДПУ» відповідно до чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (від 20.06.2021 р.). У процесі рейтингування викладачів не враховується думка здобувачів вищої освіти щодо професіоналізму викладачів і

ефективності методів їхнього викладання. Викладачі кафедри були нагороджені Почесною Грамотою Слов'янської міської ради (Ананьян Е.Л., Капніна Г.І.) та Подякою Слов'янської міської ради (Голуб О.М.). Почесні Грамоти ДДПУ у 2021-2022 н.р. отримали викладачі Роман В.В., Піскунов О.В. та інші (Наказ № 183 К від 08.09.2021 р.). Факти матеріального та морального заохочення викладачів були підтверджені під час зустрічей із адміністрацією університету та ЕГ надані відповідні накази як додаткові докази.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами цієї ОП є те, що викладачі, які залучені до реалізації ОП, мають відповідні професійну та академічну кваліфікацію, мають публікації у фахових виданнях України та у відповідності до дисциплін, які вони викладають. Позитивною є практика матеріального та морального заохочення НПП ДВНЗ «ДДПУ».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Викладачі, які залучені до викладання на цій ОП, мають низьку публікаційну активність в наукових виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS. ЕГ рекомендує стимулювати НПП до публікацій у наукових виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS. ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість до систематичного залучення до викладання вибіркового курсів представників роботодавців і академічної спільноти інших ЗВО-партнерів. У «Положенні про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр в цілому у ДДПУ» не враховано оновлені Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності. ЕГ пропонує оновити «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр в цілому у ДВНЗ ДДПУ» відповідно до чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. У процесі рейтингування викладачів не враховується думка здобувачів вищої освіти щодо професіоналізму викладачів і ефективності методів їхнього викладання. ЕГ вважає за доцільне враховувати інформацію щодо професіоналізму викладачів і ефективності методів їхнього викладання за результатами анонімних опитувань здобувачів під час визначення рейтингу науково-педагогічних працівників.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП загалом відповідає Критерію 6, при цьому існують певні недоліки, які можуть бути швидко усунені у процесі подальшої реалізації цієї ОП, зокрема через залучення зовнішніх стейкхолдерів до викладання вибіркового ОК, а також через удосконалення процедури рейтингування НПП. У ДВНЗ «ДДПУ» працюють НПП, які здатні забезпечувати досягнення цілей та ПРН за відповідною ОП. Конкурсний добір НПП є публічним, прозорим, передбачає врахування позиції здобувачів і здійснюється відповідно до встановлених норм. Роботодавці та їхні представники активно беруть участь у реалізації ОП шляхом розробки, рецензування, перегляду ОП. Викладачі систематично підвищують свою професійну майстерність за рахунок стажувань, участі в онлайн курсах, семінарах, вебінарах, зокрема і на курсах ДДПУ. У ЗВО існує практика морального та матеріального заохочення викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансування ЗВО здійснюється за рахунок коштів держбюджету та коштів юридичних і фізичних осіб. ЕГ встановила, що на сьогоднішній день фінансові та матеріально-технічні ресурси є достатніми для реалізації даної ОП. Зокрема, представники ЗВО під час огляду МТБ продемонстрували: 1. Бібліотеку, що станом на 01.01.2021 року налічує близько півмільйона одиниць зберігання та має велику читальну залу, обладнану комп'ютерною технікою, на території якої здобувачі забезпечуються безоплатним підключенням до мережі Internet по Wi-Fi (відеопрезентація, надана на запит ЕГ <https://bit.ly/3DmrqHz>). Ознайомившись із презентованою інформацією, результатами огляду МТБ та проаналізувавши електронні ресурси бібліотеки, ЕГ позитивно оцінює наповненість електронного каталогу та інституційного репозитарію, а також зручність користування та легкодоступність даного ресурсу ЗВО (<https://lib.ddpu.edu.ua/index.php/homepage/zahalni.html>). Окремої уваги заслуговує організація

дистанційного навчання на платформі Moodle. ЕГ було презентовано наповненість цієї основної системи дистанційного навчання у ЗВО. 2. Аудиторний фонд ДВНЗ «ДДПУ» досить сучасний, обладнаний мультимедійною технікою, задовольняє потреби здобувачів у проведенні лекційних і практичних занять. 3. ЗВО розташований неподалік зупинок громадського транспорту та має власний паркувальний майданчик. 4. Здобувачі безперешкодно користуються комп'ютерним класом, спортивною залом, Ресурсним центром (307 аудиторія), а також облаштованими місцями для відпочинку. На поверхах навчального корпусу, де проходить освітній процес за даною ОП, є буфет, санвузли та багато стендів із наочною інформацією, зокрема з розкладом занять, вказівниками щодо розташування медичного пункту, інформацією про заходи безпеки та заходи, що проводяться на філологічному факультеті. Ремонтні роботи в приміщеннях, що задіяні в реалізації ОП, як повідомила гарант ОП, проводилися в 2018-2019 рр., зокрема були встановлені металопластикові вікна з метою енергозбереження. 5. Викладачі, допоміжні підрозділи та адміністрація ЗВО забезпечені облаштованими робочими місцями. Під час аналізу відомостей про СО й огляду МТБ університету ЕГ встановила, що у закладі відсутній лінгафонний кабінет, й викладачам доводиться приносити й використовувати власне обладнання для вивчення правильності та швидкості мовлення, механізмів аудіювання тощо. Хоча це і не є критичним недоліком при опануванні майбутньої професії вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, проте враховуючи анкетування від 22.12.2020 р., за результатами якого здобувачі ОП висловили побажання щодо вдосконалення навичок і вмінь аудіювання, ЕГ радить забезпечити здобувачів та викладачів лінгафонним кабінетом. ЕГ пересвідчилася в реальному використанні матеріально-технічних ресурсів ЗВО, необхідних для викладання конкретних ОК ОП, та оцінила їх як достатні, та як такі, що дозволяють досягти визначених ОП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі та викладачі підтвердили безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що потрібні для організації та проведення повноцінного освітнього процесу на ОП. Університет надає можливість безкоштовної участі своїх здобувачів у науково-практичних конференціях, які проводить ДВНЗ «ДДПУ». У відомостях СО вказано, що кафедра германської та слов'янської філології випускає три наукові збірники (з них два є збірниками матеріалів конференцій «Методологія та історіографія мовознавства» та «Перспективні напрямки сучасної науки та освіти»). ЕГ встановила, що публікації у збірнику «Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології», відповідно до вимог оформлення статей коштують 30 грн. за 1 сторінку для усіх авторів без винятку (https://ddpu.edu.ua/images/naukvid/gsf/Requirements_2015.pdf). ЕГ радить передбачити знижку на публікацію для НПП та здобувачів ОП ЗВО, з метою стимулювання їхньої публікаційної діяльності. Здобувачі та викладачі мають можливість проживати у гуртожитку з комфортними умовами, неподалік навчального корпусу. Пільгові категорії населення мають знижку на проживання в гуртожитку у розмірі 50% вартості проживання, а діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування проживають безкоштовно (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/047.pdf>), що було підтверджено головою профбюро філологічного факультету на зустрічі ЕГ із представниками студентського самоврядування. До того ж під час акредитаційної експертизи ЕГ встановила можливість безкоштовного користування бібліотечним фондом, читальним залом, комп'ютерним класом, Wi-Fi, спортивною залом та ресурсним центром. На зустрічі зі студентським самоврядуванням ЕГ отримала інформацію, що в університеті є практика допомоги здобувачам з особливими потребами та таким, що опинилися в скрутному становищі, шляхом звернення до профкому студентів із заявою про матеріальну допомогу. Члени студентського самоврядування підтвердили випадки таких звернень і надання матеріальної допомоги здобувачам.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів не лише шляхом організації матеріальних умов, в яких відбувається діяльність ЗВО, а й шляхом відпрацювання плану евакуації здобувачів та співробітників на випадок пожежі (<https://bit.ly/3lgCD6g>), залучення здобувачів ОП до спільних заходів з FSD Ukraine (Швейцарським фондом по противомінній діяльності) та ДСНС України (#РазомПротиМін <https://bit.ly/3llmEnz>), (<https://bit.ly/3BfSFCS>), (<https://bit.ly/3aghanE>), проведення тематичних кураторських годин, н-д, «Екологічна безпека. 35-і роковини Чорнобильської катастрофи» (<https://bit.ly/3liNsEX>). У ЗВО видано низку наказів, зокрема про призначення відповідальних осіб за пожежну безпеку, за утримання та експлуатацію технічних засобів протипожежного захисту, за протипожежний стан, про безпеку життєдіяльності учасників освітнього процесу, а також про організацію протиепідемічних заходів на період карантину 2021-2022 н.р. (відповідні документи отримано на запит ЕГ). Проводяться первинні, позапланові та цільові інструктажі з безпеки життєдіяльності студентів та існує практика чергувань викладачів у гуртожитках. На зустрічах ЕГ було підтверджено інформацію щодо чергувань викладачів в гуртожитку, при цьому здобувачі запевнили, що викладачі не втручаються в їхній особистий простір, а лише слідкують за санітарними умовами на поверхах і кухні. На огляді МТБ ЕГ повідомили, про те, на першому поверсі чергує охоронець, та презентували план евакуації, показчики евакуаційних виходів, вогнегасників і медичного пункту, а також стенди з безпеки життєдіяльності. ЕГ пересвідчилася у наявності вогнегасників і місць облаштованих санітаїзерами. Як було з'ясовано, інструктажі та процедури інструктування не є дієвими, оскільки на зустрічі ЕГ зі здобувачами останні не змогли дати відповіді на питання щодо наявності медичного пункту, бомбосховища, уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції. Представники адміністрації пояснили слабку обізнаність здобувачів у питаннях безпеки життєдіяльності тим, що в ЗВО діє

карантин, тож цього року не встигли провести необхідні інструктажі. Оскільки ЗВО знаходиться у прифронтовому місті Слов'янськ, ЕГ радить якнайшвидше провести додаткові заняття з безпеки життєдіяльності та першої медичної допомоги. Позитивними фактами є наявність постійно діючої скриньки довіри, відділу охорони праці, штабу цивільного захисту, медичного пункту, а також Центру кар'єри та соціально-психологічної підтримки. Керівник Центру повідомив ЕГ, що здебільшого по психологічну допомогу до них звертаються випускники, оскільки стикаються з конфліктними ситуаціями вже після працевлаштування. ЕГ впевнилась у тому, що здобувачі мають можливість звернутися до центру по психологічну допомогу. ЕГ засвідчує спроможність освітнього середовища задовольнити потреби та інтереси здобувачів, і залученість органів студентського самоврядування до аналізу задоволеності здобувачів шляхом проведення опитувань.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підтримка здобувачів вищої освіти в контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання задовольняє здобувачів та НПП: зокрема, необхідну інформацію вони одержують через сайт і деканат, про що свідчать результати опитувань (документ під назвою «Критерій №1_Відповідь №1.pdf», що був завантажений в систему на запит ЕГ). На рівні кафедр освіти підтримка надається у вигляді професійних консультацій викладачів, доступі до навчально-методичного забезпечення, та гуртковій роботі. Організаційна підтримка здійснюється на рівні університету та факультету за схемами: адміністрація–здобувач, декан–здобувач, і передбачає вирішення адміністративних питань, на кшталт отримання довідок тощо. Інформаційна та консультативна підтримка надається викладачами відповідно до затвердженого графіку консультацій. До того ж інформаційна підтримка надається здобувачам шляхом оприлюднення найактуальнішої інформації на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://ddpu.edu.ua/>) та соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/groups/357395987785969>). Щодо консультативної підтримки, то варто зауважити, що кожна навчальна група закріплена за викладачем, який є куратором цієї групи, та надає таку підтримку здобувачам. Консультуванням з приводу працевлаштування та забезпеченням психологічної підтримки займається Центр кар'єри та соціально-психологічної підтримки (<https://ddpu.edu.ua/cc/>). Також соціальна та психологічна підтримка надається на кураторських годинах, куди запрошуються представники студентського самоврядування та Центру кар'єри та соціально-психологічної підтримки. Зустріч з фокус групою здобувачів і ознайомлення з веб-сайтом ЗВО показали необхідність покращення механізмів інформаційної підтримки, оскільки РП і силабуси навчальних дисциплін ОП 2021 р. «Середня освіта (Мова і література (англійська))» були розміщені на сайті університету лише під час акредитаційної експертизи, на запит ЕГ. Також ЕГ встановила відсутність розкладу занять на сайті закладу у відповідному розділі факультету (<https://ddpu.edu.ua/index.php/fakultety-ta-kafedry-2/filolohichni>). Хоча під час зустрічі огляду МТБ, ЕГ було продемонстровано розклад занять на інформаційному стенді другого поверху центрального корпусу, де відбувається освітній процес за ОП, та надані пояснення щодо заміни відповідальної за веб-сайт особи, що спричинило несвоєчасне оприлюднення розкладу, ЕГ радить систематично оновлювати офіційні інформаційні ресурси університету, а саме розклад, силабуси, сторінки кафедри, адміністративних і додаткових підрозділів на веб-сайті університету та філологічного факультету з метою своєчасної інформаційної та консультативної підтримки учасників освітнього процесу. Підсумовуючи вищевикладене, ЕГ може стверджувати, те, що механізми підтримки здобувачів в цілому задовольняють потреби здобувачів, проте оперативність і якість роботи осіб, відповідальних за інформаційну підтримку, слід покращити.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ДВНЗ «ДДПУ» створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами. Відповідно до «Положення про приймальню комісію ДВНЗ «ДДПУ» (<https://pk.ddpu.edu.ua/ppk.pdf>), особам з порушенням: слуху, зору, опорно-рухового апарату формуються та надаються певні умови, що забезпечують їх право на вступ за іспитами. Під час огляду МТБ ЕГ впевнилася в тому, що будівля в якій проходить освітній процес за ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» оснащена пандусами та кнопкою виклику (<https://bit.ly/3D8XTBo>), (<https://ddpu.edu.ua/downloads/golovniykorpus.pdf>), в бібліотеці університету є таблички шрифтом Брайля, також відбуваються спеціалізовані заходи на рівні ЗВО, якими опікується факультет спеціальної освіти (наприклад, <https://bit.ly/3iE7V5p>). Оскільки особливі потреби не зводяться до інвалідності, та додаткову підтримку можуть потребувати вагітні жінки, студенти, що мають дітей до 6 років, здобувачі, які мають проблеми з пересуванням, здобувачі, які є опікунами чи піклувальниками та ін., ЗВО здатен забезпечити умови для здобуття права на освіту й для цих категорій студентів, зокрема шляхом переведення їх на індивідуальний графік навчання, або шляхом проходження дистанційних курсів через власну систему дистанційного навчання (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/>). ДВНЗ «ДДПУ» намагається вжити всіх можливих заходів, що забезпечують реалізацію прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами. ЕГ радить нормативно врегулювати порядок технічного, методичного, соціального, фізкультурно-спортивного та професійного супроводів осіб з особливими освітніми потребами та нормативно забезпечити індивідуальний підхід до них зі сторони викладачів і відповідальних осіб.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною

для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що в ДВНЗ «ДДПУ» розроблено та прийнято низку нормативних документів, щодо вирішення конфліктних ситуацій (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/038.pdf>), (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf>), (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/048.pdf>), (https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2020/06_jun/23/03/rules.pdf), (<https://ddpu.edu.ua/index.php/spivrobotnyku-2/zapobihannia-ta-vyivlennia-koruptsii>), (<https://bit.ly/3FmdRcW>), згідно яких до вирішення конфліктів залучаються комісія з питань етики та академічної доброчесності, органи студентського самоврядування, а також адміністрація ЗВО та уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції. ЕГ хоче відзначити позитивну практику вирішення конфліктних ситуацій, що виникають між випускниками ОП та роботодавцями на робочих місцях. На зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами керівник Центру кар'єри та соціально-психологічної підтримки Федоренко О.Г. повідомила, що працівники Центру надають таку допомогу, та до них звертаються здебільшого випускники з питаннями щодо робочої субординації та перевантаження молодих вчителів обов'язками, що мали б розподілятися рівнозначно між усіма вчителями ЗЗСО. На зустрічі ЕГ зі здобувачами було встановлено дуже узагальнені уявлення здобувачів про вирішення конфліктних ситуацій і їхню необізнаність щодо наявності в ЗВО уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції. Щодо питань вирішення конфліктів серед НПП в трудовому колективі, то вони вирішуються ad hoc на рівні структурних підрозділів та ЗВО. Здобувачі та уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Кочергіна О.Л. повідомила ЕГ про наявність в ДДПУ постійно діючої скриньки довіри на сайті (<https://bit.ly/3mz6JkZ>) (однак на сторінці філологічного сайту відповідне посилання не є активним <https://ddpu.edu.ua/index.php/fakultety-ta-kafedry-2/filolohichni>). На думку ЕГ, варто покращити інформаційне та технічне забезпечення здобувачів в питаннях вирішення конфліктних ситуацій, та створити пам'ятку, що містила б чіткі процедури вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, для інформування усіх учасників освітнього процесу. За інформацією отриманою під час зустрічей з фокус групами, конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією під час реалізації ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ДВНЗ «ДДПУ» забезпечена достатня для реалізації ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» кількість матеріально-технічних та навчально-методичних ресурсів. Позитивним є функціонування в університеті Ресурсного центру, великої бібліотеки з безкоштовним Wi-Fi покриттям і необхідним для реалізації ОП навчально-методичним забезпеченням, інформативного сайту дистанційного навчання, Центру кар'єри та соціально-психологічної підтримки. Здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, а також можливість безкоштовної апробації своїх результатів дослідження під час участі у науково-практичних конференціях, що проводить ЗВО. Є можливість розміщення здобувачів і викладачів у гуртожитку. Психологічна допомога надається здобувачам, випускникам ті викладачам для уникнення конфліктних ситуацій і вирішенню психологічних проблем. Слід відмітити позитивну практику вирішення конфліктних ситуацій роботодавців із випускниками. Облаштування території місцями відпочинку та врахування потреб осіб із особливими освітніми проблемами також роблять освітній простір університету безпечним та таким, що задовольняє потреби учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ радить приділити більшу увагу питанню висвітлення інформації (РП, силабуси ОК, розклад тощо), оскільки систематичне порушення крайніх термінів оприлюднення такої інформації може призвести до збоїв у графіку навчального процесу. ЕГ радить знайти можливість облаштувати лінгафонний кабінет для покращення викладання окремих ОК та для полегшення роботи НПП і навчання здобувачів. Слід констатувати слабку поінформованість здобувачів у питаннях вирішення конфліктних ситуацій, а також у питаннях безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки. ЕГ радить розробити пам'ятку, яка буде містити інформацію щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій і систематично проводити заняття з цивільної та пожежної безпеки. ЕГ також рекомендує покращити функціонування веб-сайту.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група дійшла висновку, що ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» відповідає Критерію 7 за рівнем. Матеріально-технічні ресурси ДВНЗ “ДДПУ” є достатніми для реалізації ОП. Здобувачі та викладачі мають можливість безкоштовно користуватися усіма необхідними ресурсами для досягнення визначених ОП цілей і ПРН. Освітнє середовище є безпечним. У закладі забезпечені умови для реалізації права на освіту для осіб із особливими освітніми потребами. Здобувачі високо оцінюють якість освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, а вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією під час реалізації ОП не зафіксовано. Існує практика збирання та аналізу кар'єрного шляху випускників і соціально-психологічна підтримка для них після випуску з університету. Виявлені під час акредитаційної експертизи недоліки не є суттєвими та можуть бути усунуті в найкоротші терміни.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

На основі таких нормативних документів як “Положення про освітні програми у ДВНЗ “ДДПУ”, “Положення про організацію освітнього процесу ДВНЗ “ДДПУ”, та “Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти в ДВНЗ “ДДПУ”, в ЗВО діють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП з залученням усіх зацікавлених сторін до цих процедур, що підтверджується витягами з протоколів засідань кафедри германської та слов'янської філології №1 від 27.08.2020 року (<https://bit.ly/zizyNTN>), №8 від 14.01.2021 року (<https://bit.ly/3o48gYA>), №15 від 25.06.2021 року <https://bit.ly/3mpkGSi>), та іншими заходами, на кшталт анексування випускників та здобувачів (документ під назвою «Критерій №1_Відповідь №1.pdf», що був завантажений в систему на запит ЕГ). До процедур забезпечення якості внутрішньої освіти залучені такі структурні підрозділи та відповідальні посадові особи ДВНЗ “ДДПУ”, як ректор, проректори з науково-педагогічної роботи, Вчена рада, навчально-методичний відділ, підрозділи моніторингу якості вищої освіти, ліцензування, акредитації та підвищення кваліфікації, факультети, кафедри, відділ працевлаштування, приймальна комісія, студентське самоврядування. Відповідно до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, ОП можуть переглядатися з урахуванням затвердження стандартів ВО або ухвалення інших нормативних документів КМУ, МОН України; з ініціативи й для розгляду пропозицій гаранта ОП та/або членів групи забезпечення, яка її реалізує, за результатами проведеного самообстеження, НМК факультету, НМР тощо. Нормативні документи ЗВО затверджують періодичність проведення моніторингу, яка відбувається згідно з визначеною інституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, у такі способи як: анкетування, онлайн опитування, інтерв'ювання. Опитані стейкхолдери показали добру обізнаність в змісті ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» та підтвердили своє залучення до процесів її періодичного перегляду. Періодичний перегляд ОП підтверджується декількома наявними на сайті редакціями ОП (<https://bit.ly/3m0ziZS>), а також, проекту ОП 2021 року, що перебував на обговоренні (<https://bit.ly/3oBkgen>). ЕГ впевнилася в тому, що періодичний перегляд ОП відбувається згідно з визначеною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ встановили, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процедур періодичного перегляду ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» в якості партнерів. Відповідно до “Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти в ДВНЗ “ДДПУ” позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП, що відбувається двічі на рік (перед кожною сесією): проводяться опитування, що підтверджується звітом, наданим ЕГ на запит (документ під назвою «Критерій №1_Відповідь №1.pdf»). Проведення анкетування здобувачів і залучення студентського самоврядування до процедур забезпечення якості вищої освіти на ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» було підтверджено здобувачами та представниками студентського самоврядування на відповідних он-лайн зустрічах з ЕГ. ЕГ встановила, що ЗВО дотримується політики студентоцентризму, оскільки відповідно до п.5.2.1.7 “Положення про освітні програми у ДВНЗ “ДДПУ”, здобувачі вищої освіти виступають основними зацікавленими сторонами якості розробки та реалізації ОП (основними внутрішніми стейкхолдерами). Процес створення ОП, зорієнтованої на здобувача, передбачає його активне залучення на всіх етапах розробки та вдосконалення ОП. Здобувачі можуть брати участь у розробці ОП та входити до складу робочих груп зі створення, реалізації, моніторингу та вдосконалення ОП (в ОП 2021 р. – до складу входить Потапенко М.О., яка на зустрічі з ЕГ розповіла про цей досвід). Прикладом врахування позиції студентів у процесах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті є внесені зміни в ОП, зокрема збільшення практичної наповненості ОП шляхом введення в навчальний план додаткового ОК – виробничої (предметно-фахової) практичної підготовки (<https://bit.ly/2YusNFe>). Окрім цього комунікація зі здобувачами здійснюється й через представників студентського самоврядування, оскільки студенти-магістри є активними його учасниками. У підсумку ЕГ дійшла до висновку про те, що керівництво ДВНЗ “ДДПУ” підтримує постійний зворотній зв'язок зі здобувачами як через проведення анкетувань, так і через представників студентського самоврядування, та сприймає здобувачів як повноцінних партнерів в усіх процесах забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час бесід з гарантом ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))», а також із запрошеними роботодавцями та їхніми представниками, ЕГ встановлено, що представники організацій роботодавців (в особі керівників чи делегованих представників) періодично залучаються до обговорень стосовно якості ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» під час засідань кафедри германської та слов'янської філології, а також під час організаційно-консультативних нарад, науково-практичних конференцій, підготовці спільних публікацій та під час проходження здобувачами виробничої педагогічної практичної підготовки. Ефективність спільної роботи з роботодавцями відображається в подальшому вдосконаленні ОП (<https://bit.ly/3DfYFfx>), (<https://bit.ly/3AfULBy>). На зустрічі ЕГ з роботодавцями, були присутні представники Слов'янського педагогічного лицю Слов'янської міської ради Донецької області, Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, ЗОШ І-ІІІ ст. № 9 та №16, Слов'янської міської ради Донецької області, КЗ “Олександрівський опорний ЗЗСО І-ІІІ ст.” Черкаської селищної ради Слов'янського району Донецької області, які повідомили про зацікавленість у випускниках магістерської ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))». До того ж представники роботодавців повідомили ЕГ про те, що вони були залучені до викладання разових занять на ОП в якості професіоналів-практиків (<https://ddpu.edu.ua/index.php/spivpratsia-zi-steikholderamy>), (<https://bit.ly/3aaTZeo>), (<https://bit.ly/3BkzLL4>). ЕГ відмічає позитивну практику залучення представників роботодавців до складу робочої групи з розробки та удосконалення ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» (<https://bit.ly/3adrBbv>) та до рецензування ОП. ЕГ радить залучати до процедур моніторингу, рецензування й перегляду ОП не лише представників закладів загальної середньої освіти, але й представників ЗВО, зокрема розробників аналогічних ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановила, що в ДВНЗ “ДДПУ” існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Структурний підрозділ університету Центр кар'єри та соціально-психологічної підтримки (далі – Центр), сприяє працевлаштуванню здобувачів, забезпечує реалізацію права на працю випускників, перше робоче місце, відстежує їхній кар'єрний шлях (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/o23.pdf>). У разі потреби Центр сприяє підвищенню кваліфікації випускників або перепідготовці. ЕГ відмічає як позитивну практику надання випускникам ДВНЗ “ДДПУ” консультативної та соціально-психологічної підтримки. ЕГ на зустрічі із адміністративним персоналом і з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами встановила, що у разі звернення випускника до центру з питань психологічної підтримки, йому буде надана професійна безкоштовна психологічна допомога практикуючим психологом. Зазвичай до Центру звертаються випускники, за допомогою, щодо того, як коректно вирішувати конфліктні ситуації з старшими колегами у разі, коли ними намагаються маніпулювати та навантажувати понаднормовою роботою. До того ж Центр допомагає студентам та випускникам у побудові плану професійної кар'єри на основі співставлення особистісних даних до вимог загальних характеристик професій до працівника та організовує інформаційно-роз'яснювальну роботу з питань правового регулювання відносин у сфері зайнятості та трудового законодавства (<https://ddpu.edu.ua/cc/index.php>). Центр проводить опитування стейкхолдерів щодо якості освітніх програм ДВНЗ “ДДПУ”. З результатами опитування можна ознайомитись на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3uUg3n5>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи ДВНЗ “ДДПУ” продемонструвало, а ЕГ пересвідчилась, що внутрішня система забезпечення якості освіти уможливорює адекватне реагування на виявлені недоліки. В процесі існування, з 01.09.2017 року по теперішній час, ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» зазнала значних змін. Вивчивши відомості СО та інформацію, висвітлену на сайті ЗВО, ЕГ дійшла висновку що усі проведені зміни до ОП, зазначені у відомостях самооцінювання прослідковуються у витягах з протоколів засідань кафедри германської та слов'янської філології, а саме №1 від 27.08.2018 р., №1 від 27.08.2019 р., №1 від 27.08.2020 р., №8 від 14.01.2021 р., №15 від 25.06.2021 р. та №1 від 27.08.2021 р., що розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://ddpu.edu.ua/index.php/kafedra-hsf/navchalno-metodychna-robota/serednia-osvita-mova-i-literatura-anhliiska>). Проаналізувавши внесені зміни та надані додаткові докази, ЕГ впевнилась в тому, що зміни до ОП проходились вчасно, відповідно до нормативних документів (щонайменше – 1 раз на рік) (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/o26.pdf>), відображали тенденції розвитку спеціальності (затвердження на рівні ЗВО Тимчасового стандарту вищої освіти ДДПУ для спеціальності 014 Середня освіта), та результати опитувань здобувачів й інших стейкхолдерів. ЕГ констатує, що система забезпечення якості освіти ДВНЗ “ДДПУ” дозволяє залучити до покращення якості ОП велику кількість внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів та може вчасно й дієво реагувати на виявлені недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ДВНЗ “ДДПУ” продемонстрував розуміння корисності процедури акредитації як засобу удосконалення його діяльності, оскільки врахував рекомендації та пропозиції акредитації 2016 року, а саме: активізував наукову роботу НПП, було оновлено навчально-методичне забезпечення, розроблено дистанційні курси. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти проводить акредитаційну експертизу ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» вперше. Адміністрація університету на фінальній зустрічі із керівником і менеджментом ЗВО запевнила ЕГ, в тому, що вони очікують на зауваження та поради експертів щодо покращення даної ОП як зовнішнього чинника моніторингу та оцінювання ОП. ЕГ рекомендує врахувати зауваження та рекомендації цієї експертизи для покращення не тільки ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))», але й інших ОП ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Позитивне враження на ЕГ справила злагоджена взаємодія усіх структурних підрозділів і осіб, визначених в нормативних документах ЗВО, відповідальними за систему внутрішнього забезпечення якості освіти на ОП. В ДВНЗ “ДДПУ” склалась культура якості освіти, а всі члени академічної спільноти поділяють цінності, що визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність усієї спільноти. Забезпечення якості у ЗВО здійснюється за участі всіх стейкхолдерів. Діючі нормативні документи ЗВО не тільки визначають відповідальних осіб та описують їхній функціонал, але й детально визначають сфери діяльності кожного окремого структурного підрозділу чи посадової особи, що у своїй взаємодії забезпечують оптимальну реалізацію ОП та формують культуру якості, що сприяє постійному розвитку ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))». Відтак, ЗВО постійно здійснює моніторинг якості ОП шляхом проведення анкетувань здобувачів, НПП, роботодавців, випускників, результати яких оприлюднюються на сайті та аналізуються на засіданнях тих підрозділів, що їх проводять. За результатами таких опитувань, виносяться пропозиції на розгляд кафедри чи Вченої ради, залежно від складності питання. Чинна редакція ОП 2021 р. свідчить про злагоджену діяльність усіх підрозділів, відповідальних за якість освіти, а також врахування думок усіх зацікавлених сторін, що сприяє постійному розвитку ОП. Ознайомившись із документацією та провівши зустрічі зі стейкхолдерами ОП, ЕГ впевнилася в існуванні багаторівневої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ “ДДПУ”, та може стверджувати, що такий розподіл повноважень і відповідальності цілком обґрунтований.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ДВНЗ “ДДПУ” діє внутрішня система забезпечення якості освіти. Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через мотивування здобувачів освіти до участі в опитуваннях, через організацію та проведення опитувань. Функціонує Центр кар’єри та соціально-психологічної підтримки, що надає інформаційну, консультативну, психологічну підтримку здобувачам та випускникам, а також проводить анкетування стейкхолдерів та підтримує зворотній зв’язок з випускниками. Здобувачі, випускники, роботодавці та НПП беруть активну участь у систематичних опитуваннях, та є повноправними учасниками системи внутрішнього забезпечення якості ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Попри наявність тісного взаємозв’язку ЗВО з випускниками ОП (позитивним моментом є опитування випускників), варто створити “Асоціацію випускників” із метою відстеження кар’єрного шляху усіх випускників і формалізованого моніторингу ОП. Центр кар’єри та соціально-психологічної підтримки здійснює моніторинг проблем, що пов’язані із забезпеченням якості викладання на ОП, проте у своїх аналітичних звітах не надає відповідних рекомендацій. Рекомендуємо узгодити діяльність Центру з групою забезпечення ОП для постійного внесення конструктивних змін до ОП та рекомендацій щодо викладання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи позитивну практику моніторингу кар'єрного шляху випускників, а також надання їм соціально-психологічної допомоги, опитування стейкхолдерів щодо якості наданих послуг та створення дієвої системи внутрішнього забезпечення якості освіти, експертна група дійшла до висновку, що ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» в цілому відповідає критерію 8 за рівнем В. Несуттєві недоліки, виявлені ЕГ, можуть бути усунені у процесі подальшої реалізації цієї ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чіткі та зрозумілі, регламентуються наступними документами ДВНЗ "ДДПУ": Статут ДДПУ, Колективний договір між колективом і адміністрацією ДДПУ, Кодекс честі та гідності ДДПУ, Положення про організацію освітнього процесу у ДДПУ, Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів ДДПУ, Положення про навчання здобувачів за індивідуальним графіком у ДДПУ, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДДПУ, та розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://ddpu.edu.ua/index.php/navihatsiia/reiestr-normativnoi-bazy>). Права та обов'язки здобувачів, що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, прописані у їхніх контрактах. Основна інформація про університет, його структуру, традиції, та чим навчання в ньому відрізняється від шкільного, описана в інформаційному листі першокурсника, який знаходиться на офіційному сайті ЗВО, в розділі «Студенту» (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/informatsiinyi-lystok-pershokursnyka>). Також в цьому листі наведені поради щодо навчання, чим може допомогти куратор, як користуватися бібліотекою та дещо про позанавчальне життя. Після проведення вступної компанії, за здобувачами першого року навчання закріплюється куратор, що в перші тижні проводить роз'яснювальну та консультативну роботу з залученням студентського самоврядування. 08.04.2021 р. була проведена кураторська година зі студентами ОП першого року навчання на тему «Академічна доброчесність – запорука успішного майбутнього здобувачів вищої освіти». Також на першому курсі проводиться первинний інструктаж з охорони праці (<https://ddpu.edu.ua/index.php/navihatsiia/novynu-ddpu/4653-2019-11-07-07-23-21>). На зустрічі з ЕГ здобувачі повідомили ЕГ, що форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання доводяться НПП на початку навчального року, перед початком вивчення кожної окремої навчальної дисципліни. Варто зауважити, що РП і силабуси навчальних дисциплін ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» за ОП 2021 р. були розміщені на сайті ДВНЗ "ДДПУ" лише після запиту ЕГ. ЕГ під час акредитаційної експертизи не надходила інформація щодо порушень встановлених правил, політик та процедур на ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ДВНЗ "ДДПУ" вчасно розмістив проект ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» на своєму офіційному веб-сайті (<https://bit.ly/3ldvwvk>). Відповідно до інформації, зазначеної у проекті, усі зацікавлені сторони мали можливість надати свої зауваження та пропозиції на електронну скриньку кафедри германської та слов'янської філології (kafgsf@ukr.net) до 24 червня 2021 року. Відповідно до Положення про освітні програми, «протягом визначеного терміну (1 місяць) члени робочої групи збирають, аналізують та узагальнюють зауваження і пропозиції, що подаються зацікавленими сторонами, та: 1) вносять за результатами обговорення певні зміни в проект ОП; або 2) готують звіт-коментар щодо доцільності чи можливості врахування запропонованих рекомендацій в ОП та разом з проектом ОП ставлять на обговорення членів ГЗ /або на засіданні кафедри. ЕГ рекомендує у майбутньому оприлюднювати на сайті ЗВО також таблицю пропозицій від учасників обговорення ОП або зазначений у Положенні звіт-коментар після завершення громадського обговорення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час роботи на підготовчому етапі ЕГ встановила відсутність на офіційному сайті РП і силабусів нормативних і вибірковок ОК ОП 2021 р. «Середня освіта (Мова і література (англійська))». Адміністрація ДВНЗ "ДДПУ" швидко відреагувала та усунула недолік ще до початку он-лайн зустрічей фокус-груп із ЕГ. Під час проведення акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі ЕГ встановила відсутність на офіційному сайті ЗВО розкладу занять на 2021/2022 навчальний рік (<https://ddpu.edu.ua/index.php/fakultety-ta-kafedry-2/filolohichniy>). Цей недолік також було усунуто, проте вже після завершення всіх онлайн зустрічей. ЕГ отримала пояснення, що здобувачів про розклад і зміни у ньому інформують деканат і куратори з допомогою соціальних мереж.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація щодо діяльності ЗВО, її структур та інформація про ОП всебічно висвітлюється та є легкодоступною для всіх учасників освітнього процесу. Серед сильних сторін в контексті Критерію 9 слід відзначити зрозумілі й чіткі правила і процедури, що регулюють освітній процес за даною ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Робочі програми та силабуси ОК ОП 2021 р. «Середня освіта (Мова і література (англійська))» були розміщені на сайті лише під час акредитаційної експертизи, що зумовило проблеми з доступом до них у всіх зацікавлених сторін в умовах дистанційного навчання. Відсутність на офіційному сайті ЗВО розкладу на початок 2021/2022 навчального року також могла призвести до труднощів в організації освітнього процесу. Експертна група радить оприлюднювати силабуси та РП ОК до початку семестру їх вивчення, а також вчасно оприлюднювати розклад навчальних занять на сайті ЗВО. ЕГ рекомендує у майбутньому оприлюднювати на сайті ЗВО також таблицю пропозицій від учасників обговорення ОП або зазначений у відповідному положенні ЗВО звіт-коментар після завершення громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОП «Середня освіта (Мова і література (англійська))» відповідає Критерію 9 за рівнем В. Виявлені недоліки, пов'язані з несвоєчасним інформуванням учасників освітнього процесу, є незначними, а обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатнім для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОП 014 СО (Мова і літ. англ.) маг. 2021.pdf</i>	xazURVMsyrWoxjyTzBFbq+m4FpZYKQHfz29eaid5d Gg=
Додаток	<i>Програма фахового випробування 2021.pdf</i>	LbMJwk5xyio2DvA9fnVVveevogTsgwHn577oWgRD 1kk=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чик Денис Чабович

Члени експертної групи

Поселецька Катерина Андріївна

